

Wanneer zijn we tevreden over het functioneren van de Nederlandse politie?

Julia Versteeg

26-6-2020

Wanneer zijn we tevreden over het functioneren van de Nederlandse politie?

Een onderzoek naar de verklaringen voor de verschillen in de mate waarin inwoners van gemeenten tevreden zijn over het functioneren van de politie

26 juni 2020

Julia Versteeg

Studentnummer - 6497535

julia.versteeg@hotmail.com

Master thesis - Sociology: Contemporary Social Problems

Universiteit Utrecht

Thesisbegeleider: Joris Beijers

Tweede lezer: Amy Nivette

Stage organisatie: Ministerie van Justitie en Veiligheid

Stagebegeleider: Michel Bravo

Voorwoord

Voor u ligt mijn scriptie over de verschillende factoren die invloed hebben op mate waarin inwoners van Nederlandse gemeenten (zeer) tevreden zijn over het functioneren van de politie. Een actueel onderwerp in tijden waar we te maken hebben met geweld tussen politie en burgers in de Verenigde Staten en verschillende protesten in Nederland. Komt de relatie tussen politie en burgers onder druk te staan door dit soort gebeurtenissen of heeft het nauwelijks een effect?

Mijn scriptie is geschreven ter afsluiting van de master *Sociology: Contemporary Social Problems* aan de Universiteit van Utrecht. Tijdens deze master liep ik stage bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid bij het Directoraat Generaal Politie en Veiligheidsregio's (DGPenV). Dit directoraat focust zich onder andere op alle recente ontwikkelingen op het gebied van politie en veiligheid in Nederland, wat nauw aansluit bij het onderwerp van mijn scriptie. De criminaliteit en veiligheid in Nederland hebben altijd al mijn interesse gehad. Hierbij speelt de politie natuurlijk een belangrijke rol en dient zij te handhaven. Een afstudeerstage bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid was daarom voor mij de uitgelezen kans om meer kennis op te doen over de recente ontwikkelingen en het beleid op het gebied van criminaliteit, veiligheid en de politie in Nederland.

Helaas heb ik door het COVID-19 virus slechts twee maanden 'fysiek' stage kunnen lopen op het ministerie in Den Haag, waardoor ik minder ervaring op heb kunnen doen dan wat ik voorafgaand aan mijn stage gewenst had. Daarentegen heb ik vanaf thuis wel door kunnen werken aan mijn opdracht, het opstellen van het document 'Economics of Policing in the Netherlands', en deze kunnen publiceren. Het thuiswerken heeft mij uiteindelijk veel nieuwe inzichten gegeven. Ik heb na kunnen denken over wat ik in de toekomst zou willen, waar mijn ambities liggen en wat ik belangrijk vind in mijn leven. Om die reden zie ik de 'onderbreking' van mijn stage absoluut niet als nadeel, maar eerder als een mooie toevoeging aan mijn eigen ontwikkeling.

Ik zou graag mijn stage- en scriptiebegeleider Joris Beijers, die zowel werkzaam is bij DGPenV als de Universiteit van Utrecht, heel erg willen bedanken voor het voortdurend tijd vrij maken voor mij, het mee-sparren en het geven van feedback.

Samenvatting

De afgelopen jaren is de tevredenheid over het functioneren van de politie in Nederland toegenomen. Dit is een positieve ontwikkeling omdat tevredenheid over het functioneren van de politie invloed heeft op de legitimiteit van de politie. Wanneer men tevreden is over de politie, heeft de politie meer legitimiteit en wordt de handhaving van de politie meer geaccepteerd door de samenleving. Hierdoor is de politie beter in staat om haar werk uit te voeren, wat positieve gevolgen heeft voor de criminaliteit en veiligheid in Nederland.

In dit onderzoek wordt onderzocht in hoeverre verschillende factoren invloed hebben op de mate waarin inwoners van Nederlandse gemeenten een (zeer) tevreden oordeel hebben over het functioneren van de politie. Er wordt hierbij gekeken naar de handelingen van de politie zelf die van invloed kunnen zijn op het oordeel over het functioneren van de politie en naar de invloed van andere omgevingsfactoren: fysieke verloedering, sociale cohesie, slachtofferschap en onveiligheidsgevoelens. Op basis van de procedurele rechtvaardigheidstheorie wordt er verwacht dat contact met de politie invloed heeft op het oordeel over het functioneren van de politie. Hoe positiever het contact, hoe positiever het oordeel over het functioneren van de politie. Wat betreft fysieke verloedering en sociale cohesie wordt er op basis van de ‘broken windows theorie’ en de ‘sociale desorganisatie theorie’ verwacht dat meer fysieke verloedering leidt tot een minder positief oordeel over de politie en dat meer sociale cohesie juist leidt tot een positiever oordeel over de politie. Voor slachtofferschap wordt er ook op basis van de procedurele rechtvaardigheidstheorie verwacht dat de bejegening van de politie richting slachtoffers van invloed is op het oordeel over het functioneren van de politie. Aangezien slachtoffers vaak een negatievere ervaring hebben met het in contact komen met politie, wordt verwacht dat slachtoffers een minder positief oordeel hebben over het functioneren van de politie. Daarnaast werd op basis van het ‘psychologisch model’ verwacht dat mensen bepaalde percepties hebben over de (on)veiligheid in hun omgeving die van invloed zijn op hun percepties ten aanzien van het functioneren van de politie. Negatieve percepties ten aanzien van de veiligheid in een bepaalde buurt zouden hierbij leiden tot een negatief oordeel over het functioneren van de politie. Tot slot werd er verwacht dat verschillen in de tevredenheid over de politie tussen gemeenten deels te verklaren zouden zijn vanuit de verschillen in inwonersaantallen (grootte) van gemeenten.

De zojuist genoemde verwachtingen zijn onderzocht met behulp van enquêtedata uit de VeiligheidsMonitor. Geaggregeerde data op gemeenteniveau is verzameld ($N = 119$, van een totaal aan 350 gemeenten in Nederland) waarmee de hypothesen zijn getest door middel van multiple regressies. De resultaten wijzen uit dat het (zeer) tevreden oordeel over het optreden van de politie (naar aanleiding van het contact met politie) en het inwonersaantal per gemeente een significante samenhang hebben met het (zeer) tevreden oordeel over het functioneren van de politie. Een andere regressie laat zien welke specifieke handelingen in het contact met de politie belangrijke voorspellers zijn voor het (zeer) tevreden oordeel over het functioneren van de politie. Bij deze regressie hebben de stellingen: politie wil contact hebben, politie is benaderbaar, politie bestrijdt succesvol de criminaliteit en de politie is behulpzaam een significante samenhang met de tevredenheid over de politie. Ook in de ontwikkeling van het (zeer) tevreden oordeel over het functioneren van de politie, welke is toegenomen in de periode 2013-2019, zijn deze handelingen van de politie van belang. Op basis van deze resultaten kan de aanbeveling gegeven worden dat er vooral lokaal beleid (in de gemeenten) gemaakt dient worden als men de tevredenheid over de politie wil verhogen of hoog wil houden. Dit lokale beleid moet zich vervolgens vooral richten op het contact tussen de politie en burgers.

Trefwoorden: (zeer) tevreden oordeel over het functioneren van de politie, vertrouwen in de politie, contact met de politie, handelingen van de politie, fysieke verloedering, sociale cohesie, slachtofferschap, onveiligheidsgevoelens, gemeenten.

Inhoudsopgave

Introductie	7
Theoretisch kader	10
Handelen van de politie	10
Buurt-gerelateerde factoren	12
Fysieke verloedering	12
Sociale cohesie	13
Individuele factoren	14
Slachtofferschap	14
Onveiligheidsgevoelens	15
Methode	17
Dataverzameling	17
Afhankelijke variabele	17
Onafhankelijke variabelen	18
Het oordeel over de politie naar aanleiding van contact	18
Fysieke verloedering	19
Sociale cohesie	19
Slachtoffers	20
Onveiligheidsgevoelens	20
Handelen van de politie	20
Controle variabelen	21
Betrouwbaarheid en validiteit	21
Missende data	22
Analyse	23
Resultaten	25
Multipele regressie 1 - 2019	27
Multipele regressie 2 - verschilcores 2013-2019	28
Multipele regressie 3 - indicatoren over handelen politie	29
Multipele regressie 4 - verschilcore 2013-2019 van indicatoren over handelen politie	31
	5

Conclusie	33
Discussie	34
Aanbevelingen voor vervolgonderzoek	36
Aanbevelingen voor de praktijk	36
Literatuur	39
Bijlage 1: SPSS Syntax	44

Introductie

De politie is voor een goede handhaving mede-afhankelijk van een samenwerking met burgers: van informatie, meldingen en aangiften die burgers bij de politie melden (Politie, z.d.). Uit recente jaarcijfers van Meld Misdaad Anoniem ('M') blijkt bijvoorbeeld dat er dankzij anonieme tips van burgers ruim 2100 verdachten zijn aangehouden in 2019. Deze cijfers onderkennen het belang van de samenwerking met burgers en 'M' noemt de meldingen van burgers zelfs 'cruciaal' voor het politiewerk (Politie, 12-03-2020).

De politie stelt dat 'de legitimiteit van de politie staat of valt bij het vertrouwen dat mensen in ons hebben' (Politie, 05-03-2019). Volgens de principes van een democratische rechtsstaat zouden alle overheidsinstellingen, waaronder de politie, formele legitimiteit moeten hebben en daardoor vertrouwd moeten worden in hun taakuitvoering. Legitimiteit houdt in dat burgers het handelen en het bestaan van de politie accepteren en daardoor bereid zijn om samen te werken met de politie (Van der Vijver, 2006; Van der Veer, van Sluis, van de Walle & Ringeling, 2014). Echter, voor de legitimiteit van de politie is er meer nodig dan alleen een democratische rechtstaat. De mate waarin burgers tevreden zijn over de politie is namelijk ook bepalend voor de legitimiteit van de politie (Van der Vijver, 2006; Weyers & Hertogh, 2007; Broekhuizen, van Stokkom, Schaap, & Maier, 2015). Wanneer burgers meer tevreden zijn over de politie, stijgt de legitimiteit van de politie waardoor burgers eerder meewerken en de criminaliteit afneemt (Hough, Jackson & Bradfort, 2013; Mazerolle, Antrobus, Bennett & Tyler, 2013).

Uit de VeiligheidsMonitor van 2019 en onderzoek van Schaap (2014; 2018) blijkt dat de algemene tevredenheid over de politie vanaf 2005 zowel in Nederland als in de meeste Europese landen is toegenomen (CBS, 2020). Het percentage mensen dat (zeer) tevreden is over het functioneren van de politie in Nederland is in de periode 2012-2019 toegenomen van 29% naar 35%. In de periode 2013-2019 is ook het percentage mensen dat (zeer) ontevreden is over het functioneren van de politie afgenomen van 10.2% naar 7.0%. Er zijn daarentegen wel verschillen te zien in de mate van tevredenheid tussen verschillende gemeenten en regio's (CBS, 2020). 44% van de inwoners uit de gemeente Groningen zijn in 2019 bijvoorbeeld tevreden over het algemene functioneren van de politie, terwijl dit in Roosendaal slechts 27% is (CBS Statline, 02-03-2020).

In eerdere onderzoeken is vooral gefocust op de gevolgen die een hoge of lage tevredenheid over de politie zouden hebben. Zo kan een hogere tevredenheid over de politie leiden tot meer bereidheid van burgers om: (1) regels na te leven, (2) zelf wanorde aan te pakken, en (3) samen te werken met de politie. Daarnaast leidt het tot minder gevoelens van (4) polarisatie en (5) onveiligheid in de buurt en tot (6) meer aangiftebereidheid van burgers (Tyler & Huo, 2002; Sunshine & Tyler, 2003; Tyler, 2004; Tyler & Fagan, 2008; Jackson & Bradford, 2010; Broekhuizen & Van Wonderen, 2010; Skogan, 2009; Boekhoorn & Tolsma, 2016). Deze onderzoeken onderkennen het belang van een hoge tevredenheid over de politie. Maar welke factoren verklaren de tevredenheid over de politie precies? Ligt dit aan de handelingen van de politie zelf, of spelen andere factoren een rol?

Binnen verschillende gemeenten, zoals in Rotterdam en Amsterdam, is de afgelopen jaren onderzoek gedaan naar de factoren die van invloed kunnen zijn op de tevredenheid over de politie (Schuilenburg, Besseling, & Uitendaal, 2017; Broekhuizen et al., 2015). Deze onderzoeken noemen dat factoren als politiecontact en buurt- en persoons-gerelateerde factoren van belang zijn voor de tevredenheid over de politie. Daarentegen hebben deze onderzoeken alleen gebruik gemaakt van data van inwoners uit een kleine regio, wat geen representatieve doelgroep is om een uitspraak te doen over de gehele Nederlandse bevolking. Om een uitspraak te doen over de mate waarin de Nederlandse bevolking tevreden is over de politie, kan data van de VeiligheidsMonitor gebruikt worden. Eerdere onderzoeken hebben (nog) niet onderzocht welke factoren de verschillen tussen Nederlandse gemeenten in de tevredenheid over de politie verklaren. Ook is er nog geen onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkeling hiervan in de afgelopen jaren. Hierdoor kan het huidige onderzoek, waarin gebruik wordt gemaakt van de data uit verschillende jaren van de VeiligheidsMonitor, een belangrijke bijdrage leveren aan de bestaande kennis over dit onderwerp.

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te geven in de factoren die van invloed zijn op de mate waarin inwoners uit verschillende Nederlandse gemeenten tevreden zijn over het functioneren van de politie. Deze kennis kan handvatten bieden óf en wat er gedaan zou kunnen worden om de tevredenheid over de politie te verhogen, wat positieve gevolgen kan hebben voor de legitimiteit van de politie. Het is hierbij ten eerste van belang om te weten of verschillen in de tevredenheid over de politie komen door handelingen van de politie, of omdat andere (omgevings)factoren

tussen gemeenten (en over de tijd) kunnen veranderen. Ten tweede is het van belang om te weten bij welke specifieke handelingen van de politie de burger meer tevreden is over het functioneren van de politie. Gaat dat over het vermogen van de politie om criminaliteit aan te pakken, het contact met de politie of om informatievoorziening door de politie? Om het bovenstaande te onderzoeken, wordt in dit onderzoek de volgende onderzoeksvraag beantwoord:

‘Welke factoren verklaren de verschillen in de mate waarin inwoners uit Nederlandse gemeenten tevreden zijn over het (algemene) functioneren van de politie?’

Daarnaast zal ook de volgende beleidsvraag beantwoord worden in dit onderzoek: *‘Welke aanbevelingen zijn er te geven om de politie-tevredenheid in Nederlandse gemeenten te verhogen (of hoog te houden)?’*

De bovenstaande onderzoeksvragen zullen beantwoord worden door middel van een kwantitatieve analyse op basis van enquête-data uit de jaren 2013 en 2019 van de VeiligheidsMonitor. In het hoofdstuk methode wordt hier meer over beschreven. Achtereenvolgens komt nu eerst het theoretisch kader aan bod, gevolgd door de methodesectie, resultatensectie, conclusie, discussie en de aanbevelingen.

Theoretisch kader

In eerdere onderzoeken worden verschillende factoren genoemd die van invloed zouden zijn op de mate waarin mensen tevreden zijn over de politie. Zo blijken etnische achtergrond en het aandeel vrienden met een etnische achtergrond een samenhang te hebben met de mate waarin jongeren vertrouwen hebben in de politie (Broekhuizen, Kapel, Van Stekete & Roetman, 2018). Broekhuizen et al., (2015) stellen tevens dat etnische spanningen in de wijk kunnen zorgen voor minder vertrouwen in de politie. Daarnaast stellen zij ook dat leeftijd en sociaaleconomische status er toe doen. Over het algemeen blijken vrouwen, ouderen, hoger opgeleiden, mensen met een hoger inkomen, etnische meerderheidsgroepen, getrouwde mensen, studenten en mensen die religieus zijn, meer vertrouwen te hebben in de politie (Schaap, 2018). Deze persoonlijke (demografische) kenmerken, die het verschil in tevredenheid over het functioneren van de politie zouden kunnen verklaren, worden in dit onderzoek niet meegenomen. Het is echter van belang om te beseffen dat deze persoonlijke kenmerken (mede) bepalend zijn voor de verschillen in de mate waarin mensen tevreden zijn over de politie.

In de onderstaande alinea's wordt ingegaan op verschillende (omgevings)factoren die de tevredenheid over de politie kunnen beïnvloeden. Achtereenvolgens komen de volgende onderwerpen aan bod: (1) handelen van de politie, (2) buurt-gerelateerde factoren, waaronder fysieke verloedering en sociale cohesie, en (3) individuele factoren, waaronder slachtofferschap en onveiligheidsgevoelens. Er wordt naar deze factoren gekeken op gemeentelijk niveau.

Handelen van de politie

Verschillende aspecten van het handelen van de politie kunnen van invloed zijn op de mate waarin burgers tevreden zijn over de politie. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het contact met de politie, informatievoorziening vanuit de politie en de samenwerking met de burger (CBS, 2020). Contact met de politie vanwege handhaving en bij het doen van aangifte of het maken van een melding blijkt bijvoorbeeld vaak te resulteren in een negatiever oordeel over het functioneren van de politie. De redenen hiervoor zijn dat burgers vinden dat de politie te 'onverschillig' was, niets deed, geen informatie gaf over de afloop van de aangifte/melding of omdat het probleem niet werd opgelost (Broekhuizen et al., 2015). Dit heeft er de afgelopen jaren in geresulteerd dat de politie zich meer is gaan richten op de dienstverlening en daarbij meer is gaan investeren in een eerlijke

en respectvolle bejegening richting burgers (Broekhuizen et al., 2015). De procedurele rechtvaardigheidstheorie stelt dat deze rechtvaardige en respectvolle bejegening leidt tot meer vertrouwen in en legitimiteit voor de autoriteiten (waaronder de politie), waardoor burgers meer bereid zijn om samen te werken met de autoriteit (Gau, Corsaro, Stewart & Brunson, 2012; Hinds 2009). Burgers vinden de ‘procedurele rechtvaardigheid’ zelfs belangrijker dan de behaalde prestaties van de politie (Van der Veer et al., 2014; Broekhuizen et al., 2015). Dit betekent dat wanneer burgers te maken krijgen met de politie, zij veel waarde hechten aan de manier waarop zij behandeld worden. De manier waarop de politie contact maakt met burgers geeft een indicatie van de mate waarin de politie correct handelt. Burgers hebben het gevoel dat zij serieus worden genomen als de politie handelt volgens de eisen van de procedurele rechtvaardigheid waardoor het vertrouwen in de politie toeneemt (Tyler & Huo, 2002; Broekhuizen et al., 2015).

Procedurele rechtvaardigheid heeft positieve gevolgen voor het vertrouwen in de politie, de legitimiteit van de politie, de samenwerking met de politie en de criminaliteit. Echter, de mate van ervaren procedurele rechtvaardigheid verschilt per situatie, gebied of groep mensen. Uit onderzoek blijkt dat burgers uit kleinere gemeenten, in vergelijking met burgers uit grotere gemeenten, vaker aangeven dat de politie positief contact met hen maakt omdat de politie respectvol en rechtvaardig met hen omgaat. Burgers in kleinere gemeenten zouden daarom vaker een positiever oordeel hebben over het functioneren van de politie dan burgers in grotere gemeenten (Broekhuizen, et al., 2018). De vraag blijft echter waarom burgers in kleinere gemeenten positiever contact met de politie ervaren dan burgers in grotere gemeenten.

Op basis van de procedurele rechtvaardigheidstheorie kan gesteld worden dat inwoners van gemeenten met een positieve waardering voor het (laatste) contact met de politie meer tevreden zijn over het functioneren van de politie dan inwoners van gemeenten die een negatieve waardering hebben voor het (laatste) contact met de politie. De volgende hypothese kan daarvoor opgesteld worden:

H1: De inwoners uit gemeenten met een positievere waardering voor het contact met de politie zijn meer tevreden over het functioneren van de politie in het algemeen dan inwoners uit gemeenten met een minder positieve waardering voor het contact met de politie.

Buurt-gerelateerde factoren

In de onderstaande alinea's wordt een beschrijving gegeven van de invloed van de buurt-gerelateerde factoren 'fysieke verloedering' en 'sociale cohesie' op de tevredenheid over de politie.

Fysieke verloedering

Uit recent onderzoek in de regio Amsterdam-Amstelland komt naar voren dat fysieke verloedering samenhangt met minder vertrouwen in de politie (Broekhuizen et al., 2015). Fysieke verloedering heeft betrekking op vervuiling, zoals bekladde muren of gebouwen, rommel of hondenpoep op straat en vernielingen van openbare voorzieningen (zoals bushokjes) (CCV, 2010). Er wordt gesteld dat fysieke verloedering het signaal geeft dat niemand om de buurt geeft. Mensen willen zich niet identificeren met deze buurt en nemen hierdoor geen verantwoordelijkheid voor de overlast. De politie wordt door de meeste burgers verantwoordelijk gehouden voor het verminderen/voorkomen van de fysieke verloedering. Wanneer er dus sprake is van (toenemende) fysieke verloedering, hebben burgers het gevoel dat de politie haar taak niet vervult waardoor zij minder vertrouwen hebben in de politie (Broekhuizen et al., 2015). Skogan (2009), Kautt (2011) en Blokland (2009) stellen eveneens dat het vertrouwen in de politie afneemt als er meer fysieke verloedering is en de politie haar verantwoordelijkheid hier niet voor lijkt te nemen.

De 'broken windows theorie' vormt een (mogelijke) verklaring voor de samenhang tussen fysieke verloedering en vertrouwen in de politie. Deze theorie stelt dat fysieke verloedering het signaal geeft dat grensoverschrijdend gedrag onopgemerkt blijft, wat leidt tot meer criminaliteit en meer normoverschrijding in de buurt. Dit leidt er vervolgens toe dat deze buurten minder vertrouwen hebben in de politie omdat de politie de toename in criminaliteit niet heeft kunnen voorkomen (Broekhuizen et al., 2015).

Daarnaast blijken de verschillen in ervaren fysieke verloedering per regio een oorzaak te zijn voor de verschillen in het vertrouwen in de politie (Flight, Ansel & Hulschof, 2006). Inwoners uit Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag hebben bijvoorbeeld minder vertrouwen in de politie dan inwoners uit andere steden. Er wordt gesteld dat de mate van (ervaren) fysieke verloedering in grote steden vaak meer aanwezig is dan in kleinere steden. Flight, Ansel & Hulschof (2006)

vinden een samenhang tussen de grootte van steden en het vertrouwen in de politie. Dezelfde samenhang zou geconstateerd kunnen worden tussen grote en kleine gemeenten, waarbij de inwoners uit de gemeenten met de meeste fysieke verloedering (grotere gemeenten) minder tevreden zijn over het functioneren van de politie dan gemeenten met minder fysieke verloedering (kleinere gemeenten). De volgende hypothese kan daarvoor opgesteld worden:

H2a: Naarmate men in gemeenten minder fysieke verloedering ervaart, is de tevredenheid over het (algemene) functioneren van de politie groter.

Sociale cohesie

Ook sociale cohesie lijkt van invloed te zijn op de mate waarin mensen tevreden zijn over de politie (Broekhuizen et al., 2015). Sociale cohesie kan worden omschreven als de mate waarin mensen zich verbonden voelen met elkaar in de buurt. Deze verbondenheid is minder in buurten waarin mensen weinig sociaal contact hebben met elkaar. Het beperkte contact tussen buurtbewoners resulteert vaak in minder informele sociale controle, waarbij buurtbewoners elkaar niet informeel controleren en niet aanspreken op grensoverschrijdend gedrag. De buurten met weinig sociale cohesie hebben daardoor minder de neiging om op te komen voor het collectief: het reguleren van conflicten in de buurt. Dit komt omdat er sociale organisatie ontbreekt in de buurten met weinig sociale cohesie, wat ervoor zorgt dat de bewoners van deze buurten niet in staat zijn om wangedrag of wanorde aan te pakken (Sampson & Raudenbush, 2004; Goudriaan, Wittebrood & Nieuwbeerta, 2006; Jackson & Bradford, 2009). De buurt ‘controleert’ de mensen die wangedrag vertonen niet en er lijkt geen consequentie te zitten aan dit gedrag. Jackson & Bradford (2009) stellen op basis van onderzoek dat de buurten met een beperkte informele sociale controle, minder vertrouwen hebben in elkaar en in de politie. De sociale desorganisatie theorie biedt hier een mogelijke verklaring voor.

Sociale desorganisatie wordt in de literatuur aangeduid als een situatie waarin een bepaalde buurt niet in staat is om de normen te handhaven. De oorzaken hiervan kunnen zijn dat er geen sprake is van een (hecht) sociaal netwerk in de buurt, dat er sprake is van sociale heterogeniteit in de buurt, dat er bepaalde hulpbronnen missen in de buurt of dat er sprake is van veel residentiële instabiliteit (verhuizingen) (Sampson, Raudenbush & Earls, 1997; Sampson & Raudenbush, 1999). Hierdoor zijn deze buurten onvoldoende in staat om bepaalde normen in de buurt te handhaven en om sociale controle uit te oefenen, wat als gevolg kan hebben dat de criminaliteit in deze buurten toeneemt.

Deze buurten zouden om die reden meer behoefte hebben aan controle vanuit de politie dan buurten met meer informele sociale controle. Sterke sociale controle is namelijk belangrijk om conflicten en criminaliteit in de buurt aan te pakken. Wanneer deze sociale controle als gevolg van de beperkte sociale cohesie ontbreekt en er wanorde/criminaliteit in de buurt bestaat, verliezen buurtbewoners het vertrouwen in elkaar en in de politie. Deze buurten willen dat de politie ervoor zorgt dat de wanorde afneemt, iets wat in buurten met veel sociale cohesie vaak door de buurtbewoners zelf wordt gerealiseerd (Sampson, Raudenbush & Earls, 1997; Sampson & Raudenbush, 2004; Goudriaan, Wittebrood & Nieuwbeerta, 2006; Jackson & Bradford, 2009; Uitermark & Duyvendak, 2006).

De relatie tussen sociale cohesie en vertrouwen in de politie maakt duidelijk dat de politie rekening moet houden met de sociale context van buurten. Dit houdt in dat de politie in buurten met minder sociale cohesie wellicht meer beschikbaar en responsief moet zijn dan in buurten met meer sociale cohesie. Wanneer de politie in de buurten met minder sociale cohesie meer optreedt, kan het vertrouwen van de burgers toenemen (Broekhuizen et al., 2015).

Op basis van eerdere onderzoeksbevindingen en de sociale-desorganisatie theorie kan gesteld worden dat sociale cohesie bepalend is voor de mate waarin burgers tevreden zijn over de politie. De volgende hypothese kan daarvoor opgesteld worden:

H2b: De inwoners van de gemeenten met meer sociale cohesie, zijn meer tevreden over het functioneren van de politie in het algemeen dan de inwoners van gemeenten met minder sociale cohesie.

Individuele factoren

In de onderstaande alinea's wordt ingegaan op de invloed van ervaren slachtofferschap en onveiligheid op de mate waarin mensen tevreden zijn over de politie.

Slachtofferschap

Verschillende onderzoeken hebben aangetoond dat slachtoffers van misdrijven meer ontevreden zijn over het functioneren van de politie dan mensen die geen slachtoffer zijn geworden van een misdrijf. Skogan (2009) stelt dat slachtoffers door hun negatieve ervaringen met de dader, de misdaad of het politieoptreden minder vertrouwen hebben in de politie. De slachtoffers

bekritisieren de politie vaker omdat de politie niet heeft kunnen voorkomen dat zij slachtoffer zijn geworden van een misdrijf. Winkel, Spapens & Letschert (2006) en Van Damme en Pauwels (2011) beamen dit en stellen dat (herhaalde) slachtoffers vaak een negatiever beeld hebben over de politie en daardoor minder vertrouwen hebben in de politie. De bejegening van slachtoffers is hierbij in belangrijke mate van invloed op de mate waarin zij tevreden zijn over de politie. Hoe beter de slachtoffers worden bejegend door de politie en hoe beter de informatievoorziening vanuit de politie, hoe meer tevreden slachtoffers zijn over de politie. Dit is in lijn met de procedurele rechtvaardigheidstheorie, welke stelt dat een rechtvaardige en respectvolle bejegening richting burgers leidt tot vertrouwen in en legitimiteit voor de autoriteiten (Gau, Corsaro, Stewart & Brunson, 2012; Hinds 2009). Er wordt gesteld dat mensen die nooit slachtoffer zijn geworden, de politie als rechtvaardiger ervaren en daardoor meer tevreden zijn over de politie (Broekhuizen et al., 2018).

Op basis van eerdere onderzoeksresultaten en de procedurele-rechtvaardigheidstheorie zou gesteld kunnen worden dat inwoners uit de gemeenten met het minst gerapporteerde slachtofferschap meer tevreden zijn over het functioneren van de politie dan inwoners uit andere gemeenten. De volgende hypothese kan daarvoor opgesteld worden:

H3a: De inwoners uit de gemeenten met minder gerapporteerde slachtoffers, zijn meer tevreden over het functioneren van de politie in het algemeen dan de inwoners uit gemeenten met meer gerapporteerde slachtoffers.

Onveiligheidsgevoelens

Tot slot stellen Maxson, Hennigan & Sloane (2003) en Van der Veer et al., (2013) dat onveiligheidsgevoelens van invloed zijn op de mate waarin mensen tevreden zijn over en vertrouwen hebben in de politie. Lammers (2004) constateert dat burgers die zich relatief veilig voelen in hun woonomgeving meer tevreden zijn over de politie dan burgers die zich onveilig voelen. De reden hiervoor is dat burgers de politie vaak verantwoordelijk achten voor de veiligheid in hun omgeving. Onveiligheidsgevoelens gaan in tegen de wens om een veilige en rechtvaardige samenleving te hebben en van de politie wordt verwacht dat zij deze wens nastreven door elke vorm van onveiligheid aan te pakken. Wanneer een bepaalde buurt of woonomgeving als onveilig wordt ervaren, daalt het vertrouwen in de politie. De burger vindt dan dat de politie haar

verantwoordelijkheid niet neemt voor de onveiligheid en heeft daarom geen vertrouwen in het functioneren van de politie (Lammers, 2004). Deze redenering sluit aan bij het ‘psychologisch model’. Volgens het psychologisch model geldt dat burgers met een negatieve perceptie over de veiligheid in hun buurt hoogstwaarschijnlijk ook een negatieve perceptie hebben over het functioneren van de politie (Reisig & Parks, 1999; Lammers; 2004). Percepties ten aanzien van (on)veiligheid houden op basis hiervan dus verband met de mate waarin mensen tevreden zijn over de politie.

Op basis van het psychologisch model en eerdere onderzoeksresultaten kan gesteld worden dat burgers met (meer) onveiligheidsgevoelens negatievere percepties hebben ten aanzien van de politie en daardoor minder tevreden zijn over het functioneren van de politie. De inwoners uit de gemeenten met de minst gerapporteerde gevoelens van onveiligheid zouden daarom meer tevreden zijn over het functioneren van de politie dan inwoners uit andere gemeenten. De volgende hypothese kan daarvoor opgesteld worden:

H5: De inwoners uit gemeenten met minder gerapporteerde onveiligheidsgevoelens zijn meer tevreden over het functioneren van de politie in het algemeen dan de inwoners uit de gemeenten met meer gerapporteerde onveiligheidsgevoelens.

Methode

Dataverzameling

Om de factoren te onderzoeken die de verschillen in de tevredenheid over de politie tussen inwoners uit Nederlandse gemeenten verklaren, heeft er aan de hand van secundaire data kwantitatief onderzoek plaatsgevonden. Het onderzoek richt zich op de (omgevings)factoren die in de literatuur het meest worden aangehaald en welke tevens zijn gemeten in het bevolkingsonderzoek van de VeiligheidsMonitor.

Het onderzoek van de VeiligheidsMonitor is uitgevoerd door het CBS en I&O Research in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Er worden hiervoor tweejaarlijks ongeveer 65.000 vragenlijsten afgenomen in 220 Nederlandse gemeenten. De vragenlijst bestaat uit twaalf onderdelen met onderwerpen gericht op leefbaarheid en veiligheid. Er wordt hierbij met één vragenlijst en één onderzoeksmethode gewerkt voor alle verschillende gemeenten en politieregio's, waardoor de cijfers van dit onderzoek eenduidig zijn. Door middel van een bevolkingsonderzoek onder een steekproef van de Nederlandse bevolking van 15 jaar of ouder verzamelt de VeiligheidsMonitor haar data. In overleg met de deelnemer (de gemeente) en I&O Research wordt bepaald hoeveel respondenten er worden meegenomen in de steekproeftrekking. In de oneven jaren (tweejaarlijkse cyclus) doen de meeste gemeenten mee, maar de keus voor deelname en de frequentie van de deelname bepaalt de gemeente of regio zelf waardoor dit aantal per jaar kan verschillen. Aangezien er elk jaar andere mensen deelnemen aan de vragenlijst, is het gebruik van data op aggregatieniveau noodzakelijk om scores tussen 2013 en 2019 te vergelijken. De verwerking, controle en analyse van de data van de VeiligheidsMonitor wordt gedaan door het CBS. Deze gegevens zijn daarna online beschikbaar in de database, waar de deelnemende gemeenten de data nader kunnen analyseren (VeiligheidsMonitor, 02-01-2017).

Afhankelijke variabele

In dit onderzoek is gebruik gemaakt van de variabele '(zeer) tevreden oordeel over het functioneren van de politie in het algemeen' als afhankelijke variabele (CBS, 2020). 'Het vertrouwen in' en 'de tevredenheid over' de politie zijn nauw verweven begrippen en worden in verschillende onderzoeken naast elkaar gebruikt. Zo stellen Van der Veer et al., (2014) dat burgers met meer

vertrouwen in de politie ook meer tevreden zijn over de politie en andersom. Daarentegen stellen Van Reenen (2012) en Flight, van den Aniel & Hulshof (2006) dat tevredenheid over en vertrouwen in de politie wel degelijk twee verschillende dingen zijn. Tevredenheid over de politie zou meer gaan over de geleverde dienst en de prestaties van de politie, terwijl vertrouwen in de politie meer gaat over het vertrouwen in de politie als institutie. De analyse van het huidige onderzoek wijst uit dat zowel in 2013 als in 2019 het ‘(zeer) tevreden oordeel over de politie’ significant sterk correleert $R = .7$ met ‘vertrouwen in de politie’. Dit wijst erop dat deze twee variabelen een vrij sterke samenhang hebben. De stellingen van de schaalscore ‘vertrouwen in de politie’ worden in dit onderzoek meegenomen om te onderzoeken welke handelingen (gemeten met de stellingen onderliggend aan de schaalscore) in het contact tussen burgers en de politie van belang zijn.

In het hoofdstuk over ‘oordeel functioneren politie algemeen’ uit de vragenlijst van de VeiligheidsMonitor wordt bij vraag één de vraag gesteld: ‘Hoe tevreden of ontevreden bent u over het totale functioneren van de politie in het algemeen?’ De antwoordcategorieën voor deze vraag bestaan uit: zeer tevreden, tevreden, niet tevreden en niet ontevreden, ontevreden, zeer ontevreden en kan dit niet beoordelen (CBS, 2020). In dit onderzoek wordt het percentage mensen meegenomen dat (zeer) tevreden is over het functioneren van de politie in het algemeen.

Onafhankelijke variabelen

In de onderstaande alinea’s komen de onafhankelijke variabelen aan bod. Van deze variabelen is data verzameld uit 2013 en 2019 op gemeenteniveau.

Het oordeel over de politie naar aanleiding van contact

In het hoofdstuk over ‘tevredenheid laatste politiecontact’ uit de vragenlijst van de VeiligheidsMonitor wordt bij vraag vier de vraag gesteld: ‘Hoe tevreden of ontevreden bent u over het optreden bij die gelegenheid?’ Het gaat hierbij om de mate van tevredenheid naar aanleiding van contact met de politie. De antwoordcategorieën voor deze vraag bestaan uit: zeer tevreden, tevreden, niet tevreden en niet ontevreden, ontevreden, zeer ontevreden en geen antwoord (CBS, 2020). In dit onderzoek wordt het percentage mensen meegenomen dat (zeer) tevreden is over laatste contact met de politie.

Fysieke verloedering

In het hoofdstuk over ‘beleving overlast in de buurt’ zijn meerdere vragen gesteld over de mate van fysieke overlast in de buurt. De concepten ‘rommel op straat’, ‘straatmeubilair dat vernield is’, ‘bekladde muren of gebouwen’ en ‘hondenpoep op de stoep, straat of in de perken’ zijn bij elkaar geschaald als totaal aan fysieke verloedering. Op deze stellingen kon geantwoord worden met: veel overlast, een beetje overlast, geen overlast en geen antwoord (CBS, 2020). Het percentage mensen die geantwoord hebben met ‘ervaren veel overlast’, worden meegenomen in dit onderzoek.

Sociale cohesie

In het hoofdstuk ‘leefbaarheid woonbuurt’ uit de vragenlijst van de VeiligheidsMonitor wordt de vraag gesteld: ‘Kunt u ook voor de volgende uitspraken over de buurt waarin u woont aangeven in hoeverre u het hiermee eens of oneens bent?’ De volgende uitspraken komen bij deze vraag aan bod: (1) de mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks, (2) de mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om, (3) ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen, (4) ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen, (5) ik heb veel contact met andere buurtbewoners, (6) ik ben tevreden over de bevolkingssamenstelling in de buurt, (7) als ik op vakantie zou gaan of langere tijd afwezig zou zijn, zou ik mijn huissleutel aan de burens durven te geven, en (8) in de buurt durven mensen elkaar aan te spreken op onwenselijk gedrag. De antwoordcategorieën van deze stellingen bestaan uit: helemaal mee eens, mee eens, niet mee eens en niet mee oneens, mee oneens, helemaal mee oneens en geen antwoord. Van deze stellingen is een schaalscore ‘sociale cohesie’ gemaakt. Voor de schaalscore blijft ‘geen antwoord’ buiten beschouwing. ‘De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks’ (1 = 0)(2 = 1)(3 = 2)(4 = 3)(5 = 4) (else = sysmis). ‘De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om’, ‘Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen’, ‘Ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen’ (1 = 4)(2 = 3)(3 = 2)(4 = 1)(5 = 0) (else = sysmis). Sociale cohesie - schaalscore = (‘De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks’ + ‘De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om’ + ‘Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen’ + ‘Ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen’) (CBS, 2020).

Slachtoffers

In het hoofdstuk ‘slachtofferschap’ uit de vragenlijst van de VeiligheidsMonitor worden meerdere vragen gesteld over slachtofferschap van misdrijven. De mensen die ‘ja’ hebben ingevuld bij de vraag of ze de afgelopen vijf jaar wel eens een (poging) tot inbraak, autodiefstal, diefstal van een ander motorvoertuig, fietsendiefstal, overige diefstal, vernielingen, identiteitsfraude of koop- en verkoopfraude hebben meegemaakt, zijn geschaald onder de ‘slachtoffers van traditionele criminaliteit’. De antwoordcategorieën van deze vragen bestaan uit ‘ja’ en ‘nee’ (CBS, 2020). Van de schaal ‘totaal aantal slachtoffers traditionele criminaliteit’ is het percentage mensen meegenomen die slachtoffer zijn geworden.

Onveiligheidsgevoelens

In het hoofdstuk over ‘veiligheidsbeleving’ uit de vragenlijst van de VeiligheidsMonitor wordt de vraag gesteld ‘Voel u zich vaak, soms of zelden onveilig?’. De antwoordcategorieën van deze vraag zijn: vaak, soms, zelden of geen antwoord (CBS, 2020). In dit onderzoek is het percentage mensen meegenomen die op deze vraag ‘vaak’ hebben geantwoord.

Handelen van de politie

Tot slot worden de stellingen die ten grondslag liggen aan het meten van ‘het vertrouwen in de politie’ (schaalscore) meegenomen in het onderzoek. Deze stellingen geven een indicatie welk aspect van het handelen van de politie bepaalt of men tevreden is over de politie. Aangezien contact met de politie de grootste voorspeller blijkt te zijn van tevredenheid over de politie (zie Tabel 2), is het relevant om te kijken welke handelingen in het contact met de politie precies bepalend zijn voor de tevredenheid over de politie. Van sommige stellingen mist data uit 2019 door veranderingen in de vraagstelling of is er sprake van multicollineariteit, waardoor alleen de volgende stellingen worden meegenomen: (1) de politie weet hoe ze criminelen moet vangen, (2) de politie wil contact hebben met burgers, (3) de politie houdt rekening met de wensen van de samenleving, (4) de politie werkt goed samen met de bewoners, (5) de politie is makkelijk te benaderen, (6) de politie informeert burgers, (7) de politie bestrijdt succesvol de criminaliteit, (8) sommige mensen worden in dezelfde situatie sneller door de politie aangehouden dan anderen, (9) de politie handelt rechtvaardig en (10) als het er echt om gaat, zal de politie het uiterste doen om je te helpen. Uit 2013 mist ook data van stelling 8 en 9, waardoor deze stellingen niet zijn

meegenomen in de verschillen tussen 2013-2019. Er had gekozen kunnen worden voor het berekenen van een gemiddelde schaalscore voor het antwoord op elke stelling (waarvan helemaal mee eens bijvoorbeeld 5 is en helemaal mee oneens 1), in plaats van enkel het percentage mensen mee te nemen die het (helemaal) eens zijn met de stellingen. Echter is het berekenen van een schaalscore wat ‘kunstmatig’ aangezien ordinale waarden dan als numeriek behandeld worden. Bovendien maakt het weinig uit voor de analyses. Om die redenen is ervoor gekozen om enkel het percentage mensen mee te nemen die het (helemaal) eens zijn met de stellingen (CBS, 2020).

Controle variabelen

In dit onderzoek wordt er gecontroleerd voor de grootte van de meegenomen gemeenten omdat dit van belang kan zijn voor de mate waarin mensen tevreden zijn over de politie. Het CBS houdt jaarlijks het inwoneraantal per gemeente bij en deze data zijn via Statline toegevoegd aan het databestand. Uit de onderzoeken van Broekhuizen et al., (2018) en Van Roosbroek (2006) blijkt dat tevredenheid over de politie kan verschillen op basis van verschillen in de inwonersaantallen (grootte) van gemeenten. Ook omdat uit de cijfers van het CBS blijkt dat de tevredenheid over het functioneren van de politie per gemeente verschilt, is het relevant om te kijken of deze verschillen (deels) te verklaren zijn vanuit het verschil in grootte van gemeenten (CBS Statline, 31-03-2020). Daarnaast zijn er mogelijk ook andere factoren van invloed waar niet voor gecontroleerd kan worden in de eerste analyse(s), zoals bijvoorbeeld verschillen in populaties tussen gemeenten. Doordat er in dit onderzoek naar scores in twee jaren wordt gekeken (2013 en 2019), wordt deels voorkomen dat een gevonden samenhang tussen variabelen de oorzaak is van statische (demografische) verschillen tussen gemeenten.

Betrouwbaarheid en validiteit

Om betrouwbaarheid van de resultaten van de VeiligheidsMonitor te garanderen, maakt de VeiligheidsMonitor gebruik van een beproefde vragenlijst met beproefde onderdelen. Met enige regelmaat wordt er voor de schalen en vragen uit de vragenlijst getoetst of de betrouwbaarheid hoog genoeg is (met behulp van Cronbach’s alfa). Daarnaast maakt de VeiligheidsMonitor gebruik van betrouwbare concepten in de vragenlijst die ook in buitenlands onderzoek worden gebruikt. De VeiligheidsMonitor wordt daarmee gezien als een betrouwbaar instrument voor het meten van de veiligheid en leefbaarheid in Nederland (VeiligheidsMonitor, 02-01-2017). Voor de validiteit

van de resultaten van de VeiligheidsMonitor ligt dit wat gecompliceerder. Er zijn te veel andere factoren (gemoedstoestand, interpretatie, omgevingsfactoren, etc.) die van invloed kunnen zijn op de beantwoording van de vragen uit de VeiligheidsMonitor, waardoor niet vastgesteld kan worden in hoeverre er daadwerkelijk wordt gemeten wat er beoogd wordt te meten met de vraag. De interne validiteit is daarom beperkt. Wat betreft de externe validiteit is het belangrijk om te noemen dat de resultaten van dit onderzoek enkel gegeneraliseerd kunnen worden naar de 220 deelnemende gemeenten aan de VeiligheidsMonitor, en dus niet naar alle 350 gemeenten in Nederland. Aan de VeiligheidsMonitor doen voornamelijk de grotere gemeenten in Nederland mee, waardoor de resultaten van dit onderzoek niet geldig zijn voor andere (mogelijk kleinere) gemeenten. Er kan daarmee ook iets gezegd worden over de representativiteit van dit onderzoek. De resultaten van dit onderzoek zijn mogelijk niet representatief voor alle gemeenten in Nederland omdat vooral de grotere gemeenten deelnemen aan het onderzoek van de VeiligheidsMonitor. Daarentegen probeert de VeiligheidsMonitor wel meer respons te krijgen van ondervertegenwoordigde doelgroepen en maakt de VeiligheidsMonitor gebruik van weggingen om meer representatieve resultaten te krijgen (CBS, 2020).

Missende data

Voor het jaar 2013 is het aantal gemeenten waar data over beschikbaar is over alle variabelen $N = 159$ en in 2019 is dit $N = 119$. Er mist redelijk veel data voor de variabele 'frequentie onveiligheid', maar de meeste data mist voor de variabele 'oordeel optreden politie (naar aanleiding van contact)' (zie Tabel 1). Er zijn daarom regressies uitgevoerd waarin deze variabele zowel wél en niet wordt meegenomen, om te controleren wat dit doet met de uitkomsten van de analyse. Deze regressies laten zien dat de verklaarde variantie R^2 stijgt van .15 naar .33 als 'oordeel optreden politie' wordt toegevoegd aan de analyse. Daarnaast laten de uitkomsten zien dat het wel of niet toevoegen van deze variabele weinig effect heeft op de correlaties van de andere variabelen met de afhankelijke variabele, terwijl de valide N wel van 182 naar 119 daalt als 'oordeel optreden politie' wordt meegenomen als onafhankelijke variabele. Aangezien de correlaties van de andere variabelen met de afhankelijke variabele niet lijken te lijden onder een toevoeging van 'oordeel optreden politie' aan de analyse, worden de missende waarden voor deze variabele in de regressie voor lief genomen.

Analyse

In de onderstaande tabel, Tabel 1, worden de beschrijvende statistieken van alle variabelen weergegeven.

Tabel 1. Beschrijvende statistieken

	Gemiddelde	Standaard deviatie	Min	Max	N
<i>Afhankelijke variabelen</i>					
2019 (Zeer) tevreden oordeel functioneren politie	.34	.06	.18	.57	215
2013-2019 (Zeer) tevreden oordeel functioneren politie	.07	.05	-.09	.20	213
<i>Onafhankelijke variabelen</i>					
2019 (Zeer) tevreden oordeel optreden politie	.66	.06	.49	.83	119
2019 Fysieke verloedering (veel)	.18	.06	.04	.38	215
2019 Sociale cohesie	6.44	.43	5.5	7.7	215
2019 Persoonlijk slachtofferschap traditioneel	.19	.04	.00	.25	215
2019 Frequentie onveiligheid vaak	.01	.01	.00	.05	182
2013-2019 (Zeer) tevreden oordeel optreden politie	.08	.07	-.12	.25	100
2013-2019 Fysieke verloedering (veel)	-.04	.04	-.22	.07	213
2013-2019 Sociale cohesie	.07	.20	-.70	1.10	212
2013-2019 Persoonlijk slachtofferschap traditioneel	-.06	-.06	-.16	.05	213
2013-2019 Frequentie onveiligheid vaak	-.00	-.01	-.05	.03	166
2019 Politie weet criminelen te vangen	.45	.05	.29	.59	187
2019 Politie houdt sommige mensen sneller aan	.31	.05	.18	.44	147
2019 Politie wil contact	.43	.06	.27	.62	187
2019 Politie houdt rekening met wensen	.39	.05	.22	.60	187
2019 Politie werkt samen met bewoners	.35	.06	.19	.55	187
2019 Politie is makkelijk te benaderen	.49	.06	.32	.63	187
2019 Politie informeert	.32	.06	.26	.51	187
2019 Politie bestrijdt criminaliteit succesvol	.25	.05	.13	.41	187
2019 Politie helpt je als het er echt om gaat	.64	.05	.46	.78	187
2019 Politie handelt rechtvaardig	.49	.04	.39	.61	147
2013-2019 Politie weet criminelen te vangen	.13	.05	-.03	.25	181
2013-2019 Politie wil contact	.10	.06	-.10	.28	181
2013-2019 Politie houdt rekening met wensen	.11	.05	-.05	.28	181
2013-2019 Politie werkt samen met bewoners	.09	.06	-.11	.25	181
2013-2019 Politie is makkelijk te benaderen	.07	.06	-.15	.28	181
2013-2019 Politie informeert	.06	.06	-.18	.24	181
2013-2019 Politie bestrijdt criminaliteit succesvol	.08	.05	-.07	.22	181
2013-2019 Politie helpt je als het er echt om gaat	.15	.06	-.11	.32	181
<i>Controle variabele</i>					
2013 Bevolkingsaantal per gemeente	58769.31	84928.80	7509	799278	210
2019 Bevolkingsaantal per gemeente	61366.49	88861.31	7308	862965	220

Tabel 1 laat zien dat er tussen 2013 en 2019 een toename is in het (zeer) tevreden oordeel over het functioneren van de politie, met een gemiddelde toename van .07 per gemeente. Deze toename is ook te zien in de scores op sociale cohesie. De ontwikkeling in de scores op sociale cohesie tussen 2013-2019 is opvallend aangezien het een relatief grote toename is in vergelijking met de scores op de andere variabelen. Ook is te zien dat mensen minder fysieke verloedering en minder slachtofferschap ervaren in 2019 ten opzichte van 2013. Daarnaast valt het op dat de respons op onveiligheid zo laag is dat er weinig variatie is in de scores op deze variabelen. Deze beperkte variatie is ook terug te zien in de scores op sociale cohesie.

Voor dit onderzoek zijn er eerst correlaties uitgevoerd tussen de verschillende variabelen (zie kopje ‘resultaten’), waarna vervolgens de voorwaarden voor het uitvoeren van een multiële regressie zijn gecontroleerd. Voor deze voorwaarden is het ten eerste belangrijk om een juiste verhouding te hebben tussen N (aantal respondenten) en K (voorspellers). In dit onderzoek zijn 220 Nederlandse gemeenten meegenomen ($N = 220$). Echter zijn er een aantal missende waarden voor een aantal gemeenten, waardoor er soms minder gemeenten worden meegenomen in de analyse (zie kopje ‘dataverzameling’). Daarnaast zijn er vijf voorspellers ($K = 5$) meegenomen voor de jaren 2013 en 2019. Volgens Tabachnick & Fidell (2013) is dit een juiste verhouding tussen N en K . Ten tweede is het van belang dat er sprake is van een normale verdeling voor elke continue variabele. De Shapiro-Wilk test laat zien dat niet elke variabele normaal verdeeld is. Echter, de histogram laat zien dat er wel degelijk sprake is van een redelijke normale verdeling. Om die reden wordt ervan uit gegaan dat er voldoende is voldaan aan de voorwaarde van de normale verdeling. De controlevariabele ‘bevolkingsaantal per gemeente’ laat daarentegen absoluut geen normale verdeling zien en bij deze variabele zijn er ook uitschieters. De uitschieters bij deze variabele betreffen de grootste gemeenten met de meeste inwonersaantallen. Het is logisch dat deze gemeenten uitschieterende waarden vormen en dat er daardoor geen sprake is van een normale verdeling. In dit onderzoek is ervoor gekozen om de uitschieterende waarden alsnog mee te nemen in het onderzoek omdat het van belang lijkt om ook deze gemeenten mee te nemen in de analyse. Ten derde is het belangrijk dat er geen hoge correlaties bestaan (multicollineariteit) tussen de onafhankelijke variabelen omdat dit zorgt voor onstabiele resultaten van de multiële regressie. Er waren een aantal variabelen die wel multicollineair waren, zoals ‘sociale overlast’ en ‘politie biedt bescherming’, maar deze variabelen zijn om die reden niet meegenomen in dit onderzoek. De

‘Tolerantie’ van de variabelen die wél zijn meegenomen in de analyse is onder de <0.1, wat aangeeft dat er geen sprake is van multicollineariteit. Tot slot laat het spreidingsdiagram van residuen afgezet tegen gestandaardiseerde voorspelde waarden zien dat er is voldaan aan de voorwaarden van de normaalverdeling, lineariteit en homoscedasticiteit.

Resultaten

Om de onderzoeksvraag van dit onderzoek te beantwoorden, is er in eerste instantie gekeken of er een correlatie bestaat tussen de onafhankelijke en de afhankelijke variabelen. In Tabel 2 is te zien dat niet elke variabele significant samenhangt met tevredenheid over de politie. In 2019 is er geen significante relatie tussen ‘fysieke verloedering’ en ‘tevredenheid over de politie’ en ook niet tussen ‘sociale cohesie’ en ‘tevredenheid over de politie’. Voor de rest van de variabelen is de correlatie met de afhankelijke variabele zwak, al zou de correlatie met ‘tevredenheid over oordeel optreden politie’ gezien kunnen worden als ‘matig’. Kijkend naar Tabel 3, waar de ontwikkeling in de scores op de variabelen tussen 2013 en 2019 zijn meegenomen, is te zien dat sociale cohesie en onveiligheid wel een significante, maar zwakke, samenhang hebben met de toename in het oordeel over het functioneren van de politie. De rest van de variabelen hebben geen samenhang met de toename in de tevredenheid over de politie tussen 2013 en 2019.

Tabel 2. *Correlaties tussen onafhankelijke en afhankelijke variabelen in 2019*

	2019 (Zeer) tevreden oordeel functioneren politie	2019 (Zeer) tevreden oordeel optreden politie	2019 Fysieke verloedering (veel)	2019 Sociale cohesie	2019 Persoonlijk slachtofferschap traditioneel	2019 Frequentie onveiligheid vaak	2019 Bevolking per gemeente
2019 (Zeer) tevreden oordeel functioneren politie	1	.37**	-.00	-.04	.18**	-.16*	.22**

Noot. ** correlatie is significant op 0.01 level (2-zijdig) en * correlatie is significant op 0.05 level (2-zijdig).

Tabel 3. *Correlaties in de verschillcores tussen 2013-2019 van de onafhankelijke en afhankelijke variabelen*

	Vershil oordeel functioneren politie	Vershil oordeel optreden politie	Vershil fysieke verloedering	Vershil sociale cohesie	Vershil Persoonlijk slachtofferschap traditioneel	Vershil frequentie onveiligheid vaak	Vershil Bevolking per gemeente
2019-2013 Vershil oordeel functioneren politie	1	.18	-.12	.17*	-.12	-.19*	.03

Noot. ** correlatie is significant op 0.01 level (2-zijdig) en * correlatie is significant op 0.05 level (2-zijdig).

In Tabel 4 en 5 zijn tevens de correlaties tussen de stellingen over het handelen van de politie en de mate waarin burgers (zeer) tevreden zijn over het functioneren van de politie weergegeven. Er is te zien dat deze variabelen een grotere (significante) samenhang hebben met de afhankelijke variabele dan de variabelen in Tabel 2 en 3. Vooral samenwerking met burgers, benaderbaarheid voor burgers en het succesvol bestrijden van de criminaliteit hebben een sterke correlatie met de afhankelijke variabele in 2019. Daarnaast is te zien dat de ontwikkeling in de scores op deze variabelen gedurende 2013-2019 significant samenhangt met de toename in het oordeel over het functioneren van de politie. Deze variabele hebben hier een gematigde correlatie met de afhankelijke variabele.

Tabel 4. *Correlaties tussen stellingen over het handelen van de politie en de afhankelijke variabele in 2019*

	(Zeer) tevreden oordeel functioneren politie	Politie vangt criminelen	Politie houdt sommige mensen sneller aan	Politie wil contact	Politie houdt rekening wensen	Politie werkt samen met bewoners	Politie is makkelijk te benaderen
2019 (Zeer) tevreden oordeel functioneren politie	1	.53**	.26**	.60**	.59**	.63**	.71**
	Politie informeert	Politie bestrijdt succesvol	Politie doet waar het echt omgaat	Politie handelt rechtvaardig			
2019 (Zeer) tevreden oordeel functioneren politie	.56**	.65**	.56**	.42**			

Noot. ** correlatie is significant op 0.01 level (2-zijdig) en * correlatie is significant op 0.05 level (2-zijdig).

Tabel 5. Correlaties in de verschillen tussens 2013-2019 van de stellingen over het handelen van de politie en de afhankelijke variabele

	Verskil oordeel functioneren politie	Verskil vangt criminelen	Verskil wil contact	Verskil houdt rekening wensen	Verskil werkt samen met bewoners	Verskil makkelijk te benaderen	Verskil informeert
2019-2013 Verskil oordeel functioneren politie	1	.35**	.40**	.39**	.51**	.47**	.31**
	Verskil bestrijdt succesvol	Verskil doet waar het echt omgaat					
2019-2013 Verskil oordeel functioneren politie	.45**	.31**					

Noot. ** correlatie is significant op 0.01 level (2-zijdig) en * correlatie is significant op 0.05 level (2-zijdig).

In de onderstaande alinea's worden de resultaten van de multi-pele regressies beschreven. De variabelen die geen significante samenhang hebben met de afhankelijke variabele (zie Tabel 2, 3, 4 en 5) worden niet meegenomen in de multi-pele regressies.

Multi-pele regressie 1 - 2019

De variabelen die een significante samenhang hebben met de afhankelijke variabele in 2019 laten verschillende ontwikkelingen zien tussen 2013 en 2019. Het percentage mensen dat een (zeer) tevreden oordeel heeft over het optreden van de politie naar aanleiding van contact met de politie is gestegen van 57.9% naar 65.6% tussen 2013 en 2019. Daarnaast is het percentage mensen dat slachtoffer is geworden van traditionele criminaliteit afgenomen van 19.8% naar 13.7% en het percentage mensen dat zich vaak onveilig voelt afgenomen van 1.9% naar 1.4% tussen 2013 en 2019 (CBS, 2020).

In Tabel 6 is te zien dat de onafhankelijke variabelen bij elkaar in 2019 een significante samenhang hebben met de mate waarin mensen (zeer) tevreden zijn over het functioneren van de politie ($F(6,$

112) = 10.56, $p < .05$, $R^2 = .33$). Het totaal aan factoren verklaart 33% van de variantie in de mate waarin inwoners uit gemeenten (zeer) tevreden zijn over het functioneren van de politie. Wanneer er specifiek wordt gekeken naar de samenhang van elke afzonderlijke variabele en de tevredenheid over het functioneren van de politie, is er echter te zien dat ‘persoonlijk slachtofferschap’ en ‘frequentie vaak onveilig’ geen significante samenhang hebben met de mate waarin mensen (zeer) tevreden zijn over het functioneren van de politie. Een (zeer) tevreden oordeel over het optreden van de politie naar aanleiding van contact met de politie en de grootte van het inwonersaantal per gemeente hebben wel een significante samenhang met de afhankelijke variabele. Deze variabelen zijn dus bepalend voor de mate waarin inwoners uit een gemeente tevreden zijn over het functioneren van de politie.

Tabel 6. Resultaten van de multipele regressie over de samenhang tussen de onafhankelijke variabelen en de afhankelijke variabele in 2019

	B, Beta (SE)
Constant	.58, .** (.13)
2019 (Zeer) tevreden oordeel optreden politie	.21, .31** (.06)
2019 Persoonlijk slachtofferschap traditioneel	.14, .09 (.17)
2019 Frequentie onveiligheid vaak	-.37, -.06 (.59)
2019 Bevolkingsaantal per gemeente (controle variabele)	-.29** (.00)

Noot. $R^2 = .33$ ($p < .05$), * $< .05$ ** $< .01$.

Op basis van het bovenstaande kan de volgende hypothese bevestigd worden: *H1: De inwoners uit gemeenten met een positievere waardering voor het contact met de politie, zijn meer tevreden over het functioneren van de politie in het algemeen dan inwoners uit gemeenten met een minder positieve waardering voor het contact met de politie.* De hypothesen over ‘fysieke verloedering’, ‘sociale cohesie’, ‘slachtofferschap’ en ‘onveiligheidsgevoelens’ worden verworpen.

Multipele regressie 2 - verschillcores 2013-2019

Kijkend naar Tabel 3 is er te zien dat de ontwikkeling in de scores op sociale cohesie en onveiligheid tussen 2013-2019 een (kleine) samenhang hebben met de toename in de tevredenheid over het functioneren van de politie. Zoals hierboven al benoemd, is het percentage mensen dat

zich vaak onveilig voelt afgenomen van 1.9% naar 1.4% tussen 2013-2019. Daarnaast is de score op de mate waarin mensen sociale cohesie ervaren toegenomen van 6.2 in 2013 naar 6.3 in 2019 (CBS, 2020).

Voor de tweede regressie is er gekeken naar de ontwikkeling in de scores van de onafhankelijke variabelen op de afhankelijke variabele tussen 2013 en 2019. Door middel van deze analyse is er te zien in hoeverre de toename in het oordeel over het functioneren van de politie voorspeld kan worden aan de hand van ontwikkelingen in de onafhankelijke variabelen. Er is geen significante samenhang van de ontwikkelingen in scores tussen 2013-2019 en de mate waarin mensen tevreden zijn over het functioneren van de politie ($F(6, 87) = 1.81, p = .11, R^2 = .05$). Alleen sociale cohesie en onveiligheid hebben een (kleine) significante samenhang met de toename in de tevredenheid over het functioneren van de politie (zie Tabel 7). Aangezien het om een zeer kleine samenhang gaat, kunnen de verschillen in de ontwikkeling waarin inwoners uit gemeenten tevreden zijn over de politie nauwelijks worden bepaald door de ontwikkelingen in de scores van sociale cohesie en onveiligheidsgevoelens.

Tabel 7. Resultaten van de multipele regressie over de samenhang in verschillen scores tussen 2013-2019 van de onafhankelijke variabelen en afhankelijke variabele

	B, Beta (SE)
Constant	.06, -**
2019-2013 Verschilscore sociale cohesie	.01 .06, .23* (.03)
2019-2013 Verschilscore frequentie onveiligheid vaak	-.29, -.07 (.42)

Noot. $R^2 = .05$ ($p = .11$), * $< .05$ ** $< .01$.

Multipele regressie 3 - indicatoren over handelen politie

Uit de bovenstaande correlaties (zie Tabel 2) blijkt dat ‘oordeel over het optreden van de politie naar aanleiding van contact met politie’ de grootste samenhang heeft met tevredenheid over het functioneren van de politie. Het is daarom relevant om te kijken in hoeverre het oordeel over het functioneren van de politie, en een toename daarvan tussen 2013-2019, te maken heeft met een specifiek aspect in het handelen van de politie: is men tevreden over het functioneren als de politie

actief samenwerkt? Of als men het idee heeft dat de politie succesvol criminaliteit aanpakt? En komt een verbetering in het oordeel over het functioneren tussen 2013 en 2019 met name door een verbetering op een specifiek aspect?

Om erachter te komen welke handelingen van de politie bijdragen aan een positief oordeel over het functioneren van de politie, wordt er gekeken naar de verschillende stellingen die onderliggend zijn aan de schaalscore van 'vertrouwen in de politie'. De data van de VeiligheidsMonitor laat zien dat de schaalscore voor 'vertrouwen in de politie' is toegenomen van 6.1 naar 6.5 tussen 2013 en 2019 (CBS, 2020).

Kijkend naar Tabel 8, waarin de samenhang tussen de stellingen van de schaalscore 'vertrouwen in de politie' en de tevredenheid over het functioneren van de politie wordt gemeten, is te zien de samenhang significant is ($F(10, 136) = 33.79, p = <.05, R^2 = .69$). Deze stellingen verklaren 69% van de variantie van de mate waarin inwoners uit gemeenten (zeer) tevreden zijn over het functioneren van de politie. Een verklaarde variantie van 69% is een veel hoger percentage dan de verklaarde variantie van 33% in de eerste regressieanalyse, waar andere onafhankelijke variabelen werden meegenomen. Dit kan mogelijk verklaard worden doordat het concept vertrouwen in de politie, dat men beoogt te meten met de stellingen in de VeiligheidsMonitor, heel dicht tegen tevredenheid over de politie zit ($R = .7$). De stellingen 'politie wil contact hebben met burgers', 'politie is makkelijk te benaderen', 'politie bestrijdt succesvol de criminaliteit' en 'politie helpt als het er echt om gaat' hebben in deze regressie een significante samenhang met de mate waarin inwoners uit gemeenten (zeer) tevreden zijn over het functioneren van de politie.

Tabel 8. Resultaten van de multiële regressie over de samenhang tussen de stellingen over het handelen van de politie en de afhankelijke variabele in 2019

	B, Beta (SE)
Constant	-.05, - (.04)
2019 Politie weet hoe ze criminelen moet vangen	-.15, -.14 (.08)
2019 Politie houdt sommige mensen sneller aan dan anderen	-.01, -.01 (.05)
2019 Politie wil contact hebben met burgers	.17, .19* (.08)
2019 Politie houdt rekening met de wensen van de samenleving	.04, .04 (.09)
2019 Politie werkt goed samen met bewoners	.05, .05 (.09)
2019 Politie is makkelijk te benaderen	.36, .44** (.06)
2019 Politie informeert burgers	-.04, -.05 (.07)
2019 Politie bestrijdt succesvol de criminaliteit	.32, .29** (.08)
2019 Politie helpt als het er echt om gaat	.27, .25** (.08)
2019 Politie handelt rechtvaardig	-.10, -.09 (.08)

Nota. $R^2 = .69$ ($p < .05$), * $< .05$ ** $< .01$.

Multiële regressie 4 - verschilscore 2013-2019 van indicatoren over handelen politie

Tabel 9 laat zien dat de ontwikkeling (toe- of afname) in de scores op de stellingen de mate van tevredenheid over de politie significant verklaart ($F(8, 172) = 12,21$, $p < .05$, $R^2 = .33$). Het totaal aan factoren verklaart hier 33% van de variantie in de ontwikkeling tussen 2013-2019 waarin inwoners uit gemeenten tevreden zijn over het functioneren van de politie. Hierbij hebben ‘politie werkt samen met bewoners’, ‘politie is makkelijk te benaderen’ en ‘politie bestrijdt criminaliteit succesvol’ een significante (maar enigszins matige) samenhang met het verschil in de ontwikkeling waarin inwoners uit gemeenten tevreden zijn over het functioneren van de politie tussen 2013-2019.

Tabel 9. Resultaten van de multipele regressie over samenhang in verschilcores tussen 2013-2019 van de stellingen over het handelen van de politie en de afhankelijke variabele

	B, Beta (SE)
Constant	-.2 - .00
2019-2013 Politie weet criminelen te vangen	.02, - (.06)
2019-2013 Politie wil contact	.04, .06 .06)
2019-2013 Politie houdt rekening met wensen	-.01, -.01 (.07)
2019-2013 Politie werkt samen met bewoners	.21, .28** (.07)
2019-2013 Politie is makkelijk te benaderen	.17, .24** (.05)
2019-2013 Politie informeert	-.05, -.08 (.06)
2019-2013 Politie bestrijdt criminaliteit succesvol	.19, .21** (.07)
2019-2013 Politie helpt je als het er echt om gaat	.01, -.02 (.06)

Noot. $R^2 = .33$ ($p < .05$), * $< .05$ ** $< .01$.

Conclusie

Om te onderzoeken welke factoren leiden tot een (zeer) tevreden oordeel over het functioneren van de politie, is in dit onderzoek de volgende onderzoeksvraag gesteld: *‘Welke factoren verklaren de verschillen in de mate waarin inwoners uit Nederlandse gemeenten tevreden zijn over het (algemene) functioneren van de politie?’* Uit het onderzoek komt naar voren dat het contact tussen de politie en burgers en de mate waarin de politie succesvol de criminaliteit bestrijdt de meest bepalende factoren zijn voor de mate waarin inwoners uit gemeenten een (zeer) tevreden oordeel hebben over de politie. Ook komt uit het onderzoek naar voren dat er specifieke aspecten van belang zijn in het contact tussen de politie en burgers, namelijk: de wil van de politie om contact te maken met burgers, de benaderbaarheid van de politie en de behulpzaamheid van de politie. Deze aspecten gaan over het ‘positieve’ contact met de politie, wat de theorie van de procedurele rechtvaardigheid bevestigt: dat een rechtvaardige en respectvolle bejegening van de politie richting burgers leidt tot vertrouwen in en legitimiteit voor de politie (Gau, et al., 2012; Hinds 2009; Van der Veer et al., 2014; Broekhuizen, et al., 2018). De onderzoeksresultaten van dit onderzoek tonen aan dat de politie dient te investeren in een goede relatie met burgers, door benaderbaar en behulpzaam te zijn en door het tonen van een goede wil om contact te maken. Op deze manier zal de tevredenheid over de politie toenemen en daarmee ook de legitimiteit van de politie.

In het huidige onderzoek wordt ook aangetoond dat de grootte van gemeenten een significante samenhang heeft met de tevredenheid over de politie. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de mate waarin burgers tevreden zijn over de politie (deels) afhankelijk is van het feit of zij in een grote of kleine gemeente wonen. Deze bevindingen worden onderkend door eerder onderzoek, waaruit blijkt dat burgers in kleinere gemeenten vaker positief (respectvol en rechtvaardig) contact hebben met de politie dan burgers uit grotere gemeenten (Broekhuizen et al., 2018). De noodzaak van het verbeteren van het contact tussen de politie en burgers om zo de tevredenheid over de politie te verhogen zal daarom tussen gemeenten verschillen, wat duidelijk maakt dat beleid hiervoor lokaalgericht dient te zijn.

Discussie

Het huidige onderzoek kent een aantal sterktes en zwaktes. Een sterkte is dat de resultaten van het huidige onderzoek overeenkomen met resultaten uit eerdere onderzoeken waarin gebruik wordt gemaakt van data op persoonsniveau. Zoals hierboven beschreven, wijzen de resultaten van het huidige onderzoek uit dat het contact tussen burgers en de politie bepalend is voor de mate waarin burgers tevreden zijn over de politie. Dit komt overeen met de resultaten uit onderzoek van Hough (2010) en van Jackson et al., (2012) onder volwassenen en met het onderzoek van Broekhuizen et al., (2018) onder jongeren. Aangezien de resultaten van de bovenstaande onderzoeken met elkaar overeenkomen, worden de bevindingen van het huidige onderzoek met geaggregeerde data bekrachtigd. Andere sterke punten van dit onderzoek zijn dat er (1) gebruik wordt gemaakt van data van de VeiligheidsMonitor, welke bestaat uit een betrouwbare vragenlijst die tweejaarlijks wordt afgenomen, (2) dat de vragenlijst van de VeiligheidsMonitor wordt afgenomen onder een steekproef van de Nederlandse bevolking, wat resulteert in een vrij representatieve doelgroep voor het onderzoek, en (3) dat het huidige onderzoek, waarbij wordt gekeken naar de ontwikkeling in scores tussen 2013-2019 en gebruik wordt gemaakt van geaggregeerde data op gemeenteniveau, niet eerder is uitgevoerd. Dit zorgt ervoor dat het huidige onderzoek een bijdrage levert aan de bestaande kennis over de factoren die van invloed zijn op de mate waarin mensen tevreden zijn over de politie.

Er zijn echter ook een aantal zwaktes van dit onderzoek te noemen. Als er specifiek wordt gekeken naar de data die is meegenomen in dit onderzoek, dan is te zien dat er bij de metingen van sociale cohesie en onveiligheid weinig variatie is in de scores. Dit zorgt ervoor dat verschillen in die scores mogelijk weinig zeggen, wat het bemoeilijkt om een samenhang tussen deze variabele en een andere variabele te constateren. Daarnaast is er bij het meten van de onveiligheidsgevoelens voor gekozen om enkel het percentage mensen mee te nemen dat zich ‘vaak’ onveilig voelt, wat ervoor zorgt dat de respons en de variatie op deze variabele beperkt zijn. Het percentage mensen dat zich vaak onveilig voelt is vergeleken met het percentage mensen dat zich ‘wel eens’ onveilig voelt. Aangezien de correlatie tussen deze variabelen erg groot is en omdat ‘wel eens’ onveilig voelen geen expliciete maat is voor het meten van onveiligheid, is ervoor gekozen om toch het percentage mensen mee te nemen dat zich vaak onveilig voelt. Een ander punt is dat er redelijk wat data over gemeenten mist. De VeiligheidsMonitor heeft slechts data van 220 gemeenten in Nederland,

waarbij de kleinere gemeenten vooral buiten het onderzoek vallen. Hierdoor zijn de resultaten van dit onderzoek minder representatief voor de kleinere gemeenten. Daarnaast is het aantal gemeenten die scoren op alle meegenomen variabelen in de eerste twee regressies slechts 119. Dit komt omdat de respons op een aantal vragen in de vragenlijst van de VeiligheidsMonitor zo laag was dat het CBS voor deze gemeenten geen cijfer heeft kunnen geven. Het gaat hierbij ook vooral om missende data van de kleinere gemeenten, waardoor deze gemeenten onder-gerepresenteerd zijn in de analyse. Daarentegen is er in dit onderzoek wel gecontroleerd in hoeverre de resultaten zouden veranderen als meerdere gemeenten werden meegenomen (door het weglaten van sommige variabelen). Aangezien dit nauwelijks effect had op de resultaten, is ervoor gekozen om alsnog te werken met ‘slechts’ 119 gemeenten bij de eerste twee regressies. Bij de derde regressie, welke kijkt naar de stellingen van de schaalscore ‘vertrouwen in de politie’, is er echter data van 148 gemeenten op alle stellingen en bij de vierde regressie geldt dit voor 180 gemeenten. De resultaten van deze regressies zijn om die reden mogelijk representatiever voor de 220 gemeenten in Nederland.

Een andere zwakte is dat dit onderzoek is gebaseerd op ‘menselijke input’. Mensen vullen de vragenlijsten van de VeiligheidsMonitor in en kunnen hierbij beïnvloed worden door hun gemoedstoestand en andere omgevingsfactoren. De resultaten van de vragenlijsten kunnen dus niet altijd even valide zijn als wordt beoogd. Bovendien zijn sommige vragen in de vragenlijst van de VeiligheidsMonitor gedurende de periode 2013-2019 aangepast, wat van invloed kan zijn op verschillende scores tussen 2013-2019 en geresulteerd kan hebben in een (niet) gevonden samenhang tussen een variabele en het (zeer) tevreden oordeel over de politie. In dit onderzoek zijn daarom enkel de stellingen meegenomen die gedurende 2013-2019 hetzelfde zijn gebleven, wat ervoor heeft gezorgd dat sommige stellingen niet zijn meegenomen in dit onderzoek.

Tot slot kan het gebruik van geaggregeerde data op gemeenteniveau gezien worden als een zwakte van dit onderzoek omdat dit betekent dat gemiddelden met elkaar vergeleken worden in plaats van exacte antwoorden op persoonsniveau. Daarentegen maakt het gebruik van geaggregeerde data het ook mogelijk om data te vergelijken door de jaren, waardoor de geaggregeerde data zeker een meerwaarde heeft.

Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

Op basis van de bovenstaande discussiepunten is het een aanbeveling voor vervolgonderzoek om meer kleine gemeenten mee te nemen in het onderzoek. Hierdoor zal er minder missende data zijn en zullen de resultaten representatiever zijn voor alle gemeenten in Nederland. Daarnaast is het een aanbeveling om in vervolgonderzoek zowel data te gebruiken op geaggregeerd niveau en persoonsniveau zodat deze resultaten met elkaar vergeleken kunnen worden en de juiste conclusies getrokken worden. Tot slot is het een aanbeveling om te onderzoeken waarom de tevredenheid over de politie verschilt tussen grote en kleine gemeenten. Komt dit door het feit dat de politie in kleinere gemeenten op een meer respectvolle en rechtvaardigere manier contact maakt met burgers dan in grotere gemeenten, zoals door Broekhuizen et al., (2018) wordt gesteld? En waarom is het contact tussen de politie en burgers in kleinere gemeenten anders dan in grotere gemeenten? Vervolgonderzoek kan zich richten op deze vragen en handvatten bieden voor toekomstig beleid dat zich richt op het verhogen van de tevredenheid over de politie.

Aanbevelingen voor de praktijk

Aangezien de tevredenheid over de politie de afgelopen jaren is toegenomen, is het relevant is om te kijken welk beleid hier mogelijk invloed op heeft gehad. In 2012 is het dienstverleningsconcept ‘multichannel-aanpak’ geïntroduceerd. Deze aanpak is ontstaan nadat veranderingen in de maatschappelijke verhouding tussen de politie en burgers het gezag van de politie niet meer vanzelfsprekend maakte. De politie moest zich gaan inzetten op de dienstverlening om de tevredenheid over de politie te verhogen en daarmee de legitimiteit van de politie te vergroten. De multichannel-aanpak vormde een hulpmiddel om dit te bereiken, omdat de politie via meerdere kanalen (bijvoorbeeld via de website, telefonisch, sociale media, in de wijk en op het bureau) bereikbaar werd voor burgers (Biemolt et al., 2012). Daarnaast is de afgelopen jaren ook het ‘Gebiedsgebonden politiewerk (GGP)’ in werking getreden. Het gaat hierbij om het lokaalgericht te werk gaan van de politie, waardoor de afstand tussen burgers en de politie kleiner wordt. Dit wordt gedaan door in te zetten op de fysieke en digitale aanwezigheid van de politie in de wijk (Grapperhaus, 2019). GGP draagt hierdoor bij aan maatschappelijke integratie, omdat de politie wordt (h)erkend in de wijk. Deze maatschappelijke integratie draagt bij aan de tevredenheid over de politie, wat positieve gevolgen heeft voor de legitimiteit van de politie en de effectiviteit van het politieoptreden (Straver, Ulrich & Duijneveldt, 2010).

Naast de bovenstaande initiatieven die de afgelopen jaren zijn ontwikkeld om de tevredenheid over de politie te verhogen, zijn er op basis van de beleidsvraag: *‘Welke aanbevelingen zijn er te geven om de politie-tevredenheid in Nederlandse gemeenten te verhogen (of hoog te houden)?’* van het huidige onderzoek ook aanbevelingen te geven voor de komende jaren. Aangezien dit onderzoek aantoont dat de tevredenheid over de politie per gemeente verschilt, is het belangrijk om lokaal (gemeentelijk) beleid in te zetten om de tevredenheid over de politie in sommige gemeenten te verhogen. Daarnaast is het van belang om in te zetten op het contact van de politie met de burgers in deze gemeente(n) en op het tonen van het succesvol te werk gaan van de politie. De politie moet kenbaar maken dat zij makkelijk benaderbaar is en in samenwerking met de burger te werk gaat. Dit zou bijvoorbeeld bereikt kunnen worden door meer zichtbaar te zijn voor de burgers en door meer persoonlijk contact aan te gaan. Hierbij zou bijvoorbeeld gewerkt kunnen worden vanuit het uitgangspunt van ‘community policing’. Community policing gaat over een samenwerking tussen de politie en burgers, waarbij de dienstverlening ten aanzien van burgers en de vertrouwensrelatie met de burgers centraal staan (Van den Broeck, Moor, Devroe & Verhage, 2018). Aangezien sinds 2013 een (her)centralisering heeft plaatsgevonden van de dienstverlening van de politie, wordt ‘community policing’ echter mogelijk bemoeilijkt. De politie is als gevolg van deze (her)centralisering minder lokaalgericht en zou daardoor meer afstand kunnen hebben tot de burger (Van den Broeck et al., 2018). Terpstra et al. (2016) benoemt dat de (her)centralisering er mogelijk toe kan leiden dat de dienstverlening, en daarmee dus het contact tussen de politie en burgers, onpersoonlijker en formeler wordt. Dit zou vervolgens negatieve gevolgen kunnen hebben voor de mate waarin burgers tevreden zijn over de politie, omdat uit het huidige onderzoek blijkt dat contact tussen de politie en burgers een belangrijke invloed heeft op de tevredenheid over de politie. Het lijkt om die reden noodzakelijk om, ondanks de recente (her)centralisering van de politie, vooral mogelijkheden te zoeken om in te blijven zetten op community policing. Hierbij is het uitgangspunt dat de politie ‘dichtbij’ de burger staat en goed communiceert met haar burgers. De politie probeert dit de laatste jaren al meer te doen, bijvoorbeeld met de multichannel-aanpak en het Gebiedsgebonden politiewerk. De politie zou hier nog meer op in kunnen zetten door bijvoorbeeld Twitter te gebruiken als medium om te communiceren met burgers. Dit wordt al in een aantal steden/gemeenten in Nederland gedaan en tot nu toe zijn de ervaringen positief (Bos, Grimmelikhuijsen, Meijer & Fictorie, 2011). Communicatie door middel van Twitter kan burgers

op de hoogte stellen van het werk en de behaalde resultaten van de politie, wat de legitimiteit van de politie vergroot. Daarnaast kan de politie samenwerking met burgers realiseren door opsporingsvragen te stellen via Twitter (Bos et al., 2011). Ook een ander onderzoek naar de waarde van Twitter toont aan dat het gebruik van Twitter kan bijdragen aan de opsporing en tot positieve waarderingen over de informatievoorziening en het contact vanuit de politie kan leiden (Meijer, Grimmelikhuisen, Bos, & Fictorie, 2011). Er zijn daarentegen nog geen ‘harde’ bewijzen voor het effect van Twitter op de mate waarin burgers tevreden zijn over de politie. Vervolgonderzoek zou daarom moeten uitwijzen of Twitter daadwerkelijk een medium is dat kan bijdragen aan het onderhouden van het contact tussen de politie en burgers om op die manier de tevredenheid van burgers over het functioneren van de politie te verhogen (of hoog te houden). Andere mogelijkheden om het contact tussen de politie en burgers in een gemeente te stimuleren zijn bijvoorbeeld om als politie wijkbijeenkomsten bij te wonen, een paar keer per jaar les te geven over criminaliteit en veiligheid op middelbare scholen en het bezoeken van nieuwe winkels en horecagelegenheden in de gemeente (Van den Brink, 2010). De politie wordt door dit soort initiatieven ‘zichtbaar’ voor de burgers, waardoor burgers het gevoel hebben dat zij worden betrokken bij het werk van de politie en de politie gaan (h)erkennen. Dit leidt vervolgens tot een hogere tevredenheid over de politie (Van den Brink, 2010).

De resultaten van dit onderzoek kunnen beleidsmakers en gemeenten kennis geven over belangrijke factoren die bepalend zijn voor de legitimiteit van de politie. Wanneer uit onderzoek blijkt dat de tevredenheid over de politie afneemt in een bepaalde gemeente of als een gemeente de tevredenheid over de politie onder haar inwoners wil verhogen, om op die manier de legitimiteit van de politie te vergroten, kunnen de bovenstaande aanbevelingen een hulpmiddel vormen.

Literatuur

- Biemolt, J., Doeser, A., Glorioso, H. G., Hoogebeen, H. M., Oost, J., & Wansink, O. (2012). *Dienstverleningsconcept nationale politie*. Den Haag: Nationale Politie.
- Blokland, T. (2009). *Oog voor elkaar. Veiligheidsbeleving en sociale controle in de grote stad*. Amsterdam: Amsterdam University Press
- Boekhoorn, P. F., & Tolsma, J. (2016). *De aangifte van delicten bij de multichannelstrategie van de politie*. Apeldoorn; Nijmegen: Politie & Wetenschap; BBSO en Radboud Universiteit.
- Bos, A., Grimmelikhuisen, S. G., Meijer, A. J., & Fictorie, D. (2011). *Politie en Twitter. Coproductie en community policing in het informatietijdperk*. Bestuurskunde, 2011(3), 14-25.
- Bradford, B. & Jackson, J. (2010), *Different Things to Different People? The Meaning and Measurement of Trust and Confidence in Policing Across Diverse Social Groups in London*. Geraadpleegd op 21-05-2020 van, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1628546
- Brink, van den, G. (2010). *Empathie & handhaving. Lectoraat Gemeenschappelijke Veiligheidskunde*. Apeldoorn: Politieacademie.
- Broeck, T., van den, Moor, L. G., Devroe, E., & Verhage, A. (2018). 'In service' of 'out of service'? Dienstverlening door de politie, 46, 1869.
- Broekhuizen, J., Kapel, M., van, Steketee, M., & Roetman, L. (2018). *Vertrouwen in een rechtvaardige behandeling door de politie. Een analyse van de ISRD-3: een grootschalig onderzoek onder scholieren*. Utrecht: KIS.
- Broekhuizen, J., Stokkom, van, B.A.M., Schaap, A.M. & Maier, D. (2015). *Serius nemen. Over het vertrouwen van burgers in de Amsterdamse politie*. Nijmegen: Radboud Universiteit.
- Broekhuizen, J. & Wonderen, R., van, (2010). *Samenleven met verschillen: Over de ontwikkeling van een instrument om polarisatie en vertrouwen te meten*. Amsterdam: Vrije Universiteit (rapport Dygoreeks, i.s.m. J. Boers & J.C.J. Boutellier)
- CBS (2020). *Veiligheidsmonitor 2019*. Den Haag/Heerlen/Bonaire: Centraal Bureau voor de Statistiek.
- CBS, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties & Ministerie van Justitie (2006). *Veiligheidsmonitor Rijk; landelijke rapportage*. Den Haag.

- CBS Statline (02-03-2020). *Burgers en politie; regio*. Geraadpleegd op 31-03-2020 van: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/81928NED/table?ts=1585641319422>
- CBS Statline (31-03-2020). *Bevolkingsontwikkeling; regio per maand*. Geraadpleegd op 15-04-2020, van <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/37230ned/table?fromstatweb>
- CCV (2010). *Aanpak fysieke verloedering. Effectieve aanpakken om de cirkel te doorbreken*. Utrecht: CCV.
- Cox, R (2014). *Sociale cohesie en sociaal kapitaal als determinanten van welzijn in de gemeenschap*. Brussel: Vrije Universiteit Brussel.
- Damme, A. van, & L. Pauwels (2011), *Het (gebrek aan) vertrouwen in politie en justitie bij Vlamingen onder de loep*. Handboek Politiediensten 99, 199-232
- Flight, S., Andel, A., van, & Hulshof, P. (2006). *Vertrouwen in de politie. Een verkennend onderzoek*. Amsterdam: DSP-groep.
- Gau, J. M., Corsaro, N., Stewart, E. A., & Brunson, R. K. (2012). Examining macro-level impacts on procedural justice and police legitimacy. *Journal of criminal justice*, 40(4), 333-343.
- Goudriaan, H., Wittebrood, K., & Nieuwbeerta, P. (2006). Neighbourhood characteristics and reporting crime: Effects of social cohesion, confidence in police effectiveness and socio-economic disadvantage. *British Journal of Criminology*, 46, 719-742.
- Grapperhaus, F. (2019). Kamerbrief over 1^e halfjaarbericht politie 2019. Bijlage 'Gebiedsgebonden politiezorg en burgercontact' [Kamerbrief]. Geraadpleegd op 18-06-2020 van, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/07/04/tk-bijlage-3-ggp-en-burgercontact>
- Hinds, L. (2009). Public satisfaction with police: The influence of general attitudes and police-citizen encounters. *International Journal of Police Science & Management*, 11(1), 54-66.
- Hough, M., Jackson, J., & Bradford, B. (2013). *Legitimacy, trust and compliance: An empirical test of procedural justice theory using the European Social Survey*. Oxford: Oxford University Press.
- Intomart GfK (2005). *Politiemonitor Bevolking; landelijke rapportage*. Hilversum: Intomart.
- Intomart GfK (2007). *100%. Een onderzoek naar het vertrouwen van burgers in de politie*. Geraadpleegd op 25-03-2020 van, <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2007/08/10/100- een-onderzoek-naar-het-vertrouwen-van-burgers - in-de-politie.html>

- Jackson, J. & Bradford, B. (2009). Crime, policing and social order: on the expressive nature of public confidence in policing. *British Journal of Sociology*, 60 (3): 493-521.
- Jackson, J., & Bradford, B. (2010). What is trust and confidence in the police?. *Policing: A journal of policy and practice*, 4(3), 241-248.
- Kaatt, P. (2011). Public confidence in the British police: Negotiating the signals from Anglo-American research. *International criminal justice review*, 21(4), 353-382.
- Lammers, J. B. (2004). *Oordelen over de politie: Een analyse van de invloed van contacten op het oordeel van burgers over het functioneren van de politie*. Enschede: Universiteit Twente/IPIT.
- Landman, W., Schoenmakers, L.A.J. & Laan, F., van der, (2007). *Tussen aangifte en zaak; een referentiekader voor het aangifteproces*. *Politiekunde 15*. Apeldoorn/Amersfoort: Politie en Wetenschap/Twynstra Gudde.
- Politie (05-03-2019). *Onderzoek politie: Vertrouwen burger in politie stijgt*. Geraadpleegd op 6-6-2020, van <https://www.politie.nl/nieuws/2019/maart/5/vertrouwen-burger-in-politie-stijgt.html>
- Politie (12-03-2020). *Recordaantal tips Meld Misdaad Anoniem*. Geraadpleegd op 04-06-202, van <https://www.politie.nl/nieuws/2020/maart/12/00-recordaantal-tips-meld-misdaad-anoniem.html>
- Politie (z.d.) *Politiewet - kerntaken*. Geraadpleegd op 22-03-2020, van <https://www.politie.nl/over-de-politie/politiewet.html>
- Maxson, C. L., Hennigan, K., & Sloane, D. C. (2003). *Factors that influence public opinion of the police*. Washington, DC: US Department of Justice, Office of Justice Programs, National Institute of Justice.
- Mazerolle, L., Antrobus, E., Bennett, S., & Tyler, T. R. (2013). Shaping citizen perceptions of police legitimacy: A randomized field trial of procedural justice. *Criminology*, 51(1), 33-63.
- Meijer, A. J., Grimmelikhuijsen, S. G., Bos, A., & Fictorie, D. (2011). *Burgernet via Twitter. Onderzoek naar de Waarde van dit Medium*. Utrecht: Utrecht University.
- Reenen, P., van, (2014). De legitimiteit van de politie is haar zorg niet|. *Het gezag van de politie*, 31, 107.

- Reisig, M. D., & Chandek, M. S. (2001). The effects of expectancy disconfirmation on outcome satisfaction in police-citizen encounters. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*.
- Reisig, M. D., & Parks, R. B. (1999). Race, Experience, Neighborhood Perceptions and Context: A Hierarchical Analysis of Satisfaction with Police. In *The 51st Annual Meeting of the American Society of Criminology*.
- Roosbroek, S., van (2006). Dicht bij de burger? Vertrouwen, tevredenheid en legitimiteit op lokaal niveau. Die Keure, Brugge. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1765/50034>
- Sampson, R. J., & Raudenbush, S. W. (2004). Seeing disorder: Neighborhood stigma and the social construction of “broken windows”. *Social psychology quarterly*, 67(4), 319-342.
- Sampson, R. J., Raudenbush, S. W., & Earls, F. (1997). Neighborhoods and violent crime: A multilevel study of collective efficacy. *Science*, 277(5328), 918-924.
- Schaap, D. (2014). Ontwikkelingen in het vertrouwen van burgers in de politie in Nederland en Europa. *Tijdschrift Voor de Politie*, 76(1), 28-31.
- Schaap, D. (2018). *The police, the public, and the pursuit of trust. A cross-national, dynamic study of trust in the police and police trust-building strategies*. The Hague: Eleven International Publishing.
- Schuilenburg, M. B., Besseling, B., & Uitendaal, F. (2017). Vertrouwen in de politie. Empirisch onderzoek naar de beleving van vertrouwen in de Rotterdamse wijk Bloemhof. *Justitiele Verkenningen*, 43(4).
- Skogan, W.G. (2009). Concern about crime and confidence in the police: reassurance or accountability? *Police Quarterly*, 12(3), 301-318.
- Straver, M. A., Ulrich, R., & Duijneveldt, I. V. (2010). *Gebiedsgebonden politie: Maatschappelijke integratie en het organiseren van politiewerk*. Apeldoorn: Politieacademie.
- Sunshine, J., & Tyler, T. R. (2003). The role of procedural justice and legitimacy in shaping public support for policing. *Law and Society Review*, 37, 513-547.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics: International edition*. Pearson 2012.
- Terpstra, J., Duijneveldt, I., van, Eikenaar, T., Havinga, T., & Stokkom, B. A. M., van, (2016). Nationale politie op lokaal niveau. *Tijdschrift voor de Politie*, 78, 34-38.

- Tyler, T.R. (2004), Enhancing Police Legitimacy, *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 598 (2004)1, 84-99.
- Tyler, T., & J. Fagan (2008), Legitimacy and cooperation: why do people help the police fight crime in their communities? *Ohio State Journal of Law*, 6 (1): 231-275.
- Tyler, T. R., & Huo, Y. J. (2002). *Trust in the law: Encouraging public cooperation with the police and courts*. New York: Russell Sage.
- Uitermark, J., & Duyvendak, J. W. (2006). Ruimte maken voor straatburgerschap. *Rotterdam, Projectbureau Sociale Integratie*.
- Veer, van der, L. Sluis, van, A. Walle, van de, S. & Ringeling, A. (2014) *Vertrouwen in de politie. Trends en verklaringen*. Reed Business Information.
- VeiligheidsMonitor (02-01-2017). *Over de VeiligheidsMonitor*. Geraadpleegd op 14-04-2020 van: http://www.veiligheidsmonitor.nl/Veiligheidsmonitor/Over_de_Veiligheidsmonitor
- Vijver, K., van der, (2006). *Legitimiteit, gezag en politie. Een verkenning van de hedendaagse dynamiek*. In: *De legitimiteit van de politie onder druk? Beschouwingen over grondslagen en ontwikkelingen van legitimiteit en legitimiteitstoekenning* (pp. 15-133). Elsevier.
- Weyers, H., & Hertogh, M. (2007). *Legitimiteit betwist: een verkennend literatuuronderzoek naar de ervaren legitimiteit van het justitieoptreden*. WODC.
- Winkel, F. W., Spapens, A. C., & Letschert, R. M. (2006). *Tevredenheid van slachtoffers met 'rechtspleging' en slachtofferhulp*. Intervict (International Victimology Institute Tilburg).

Bijlage 1: SPSS Syntax

* Encoding: UTF-8.

GET

```
FILE='C:\Users\Gebruiker\OneDrive\Master Sociology\Academic  
Professional\Thesis\Onderzoek '+  
'politie-tevredenheid\SPSS\Bestand_Julia.sav'.  
DATASET NAME DataSet2 WINDOW=FRONT.
```

GET

```
FILE='C:\Users\Gebruiker\OneDrive\Master Sociology\Academic  
Professional\Thesis\Onderzoek '+  
'politie-tevredenheid\SPSS\Bestand_Julia2104met_functioneren.sav'.  
DATASET NAME DataSet3 WINDOW=FRONT.  
DATASET ACTIVATE DataSet3.
```

* In de onderstaande syntax worden eerst de voorwaarden voor het uitvoeren van een multiële regressie gecontroleerd.

* In dit onderzoek wordt tevredenheid met het functioneren van de politie als afhankelijke variabele gebruikt.

* Deze variabele hangt erg samen met 'vertrouwen in de politie' zoals in verschillende literatuur al wordt aangegeven.

* Hieronder zijn correlaties tussen deze 2 variabele uitgevoerd in 2013 en 2019 en dit laat zien dat er inderdaad een significant verband is tussen beiden.

CORRELATIONS

```
/VARIABLES=v2019Oordeelfunctionerenpolitie v2019vertrouweninpolitie  
/PRINT=TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

CORRELATIONS

```
/VARIABLES=v2013Oordeelfunctionerenpolitie v2013vertrouweninpolitie
```

```
/PRINT=TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

* Checken of er überhaupt correlaties bestaan tussen onafhankelijke en afhankelijke variabelen in 2013. Onveiligheid en fysieke verloedering correleren niet significant met de afhankelijke variabele in 2013.

CORRELATIONS

```
/VARIABLES=v2013Oordeelfunctionerenpolitie V2013Oordeeloptredenpolitie  
v2013Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel v2013FrequentieonveiligVaak  
v2013Socialecohesie  
v2013Fysiekeverloedering  
/PRINT=TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

* Checken of er überhaupt correlaties bestaan tussen onafhankelijke en afhankelijke variabelen in 2019. Sociale cohesie en fysieke verloedering correleren niet significant met de afhankelijke variabele in 2019.

CORRELATIONS

```
/VARIABLES=v2019Oordeelfunctionerenpolitie v2019Oordeeloptredenpolitie  
v2019Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel v2019FrequentieonveiligVaak  
v2019Socialecohesie  
v2019Fysiekeverloedering bev2019  
/PRINT=TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

* Checken voor voorwaarden: normaal verdeling en uitschieters voor 2013.

```
EXAMINE VARIABLES=v2013Oordeelfunctionerenpolitie V2013Oordeeloptredenpolitie  
v2013Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel v2013FrequentieonveiligVaak  
v2013Socialecohesie  
v2013Fysiekeverloedering bev2013  
/PLOT BOXPLOT HISTOGRAM NPLOT
```

```
/COMPARE VARIABLES  
/STATISTICS NONE  
/CINTERVAL 95  
/MISSING LISTWISE  
/NOTOTAL.
```

* Checken voor voorwaarden: normaal verdeling en uitschieters voor 2019.

```
EXAMINE VARIABLES=v2019Oordeelfunctionerenpolitie v2019Oordeeloptredenpolitie  
v2019Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel v2019FrequentieonveiligVaak  
v2019Socialecohesie  
v2019Fysiekeverloedering bev2019  
/PLOT BOXPLOT HISTOGRAM NPLOT  
/COMPARE VARIABLES  
/STATISTICS NONE  
/CINTERVAL 95  
/MISSING LISTWISE  
/NOTOTAL.
```

* Checken voor multicollineariteit en normaal verdeling/lineairiteit voor residuals in 2013.

```
REGRESSION  
/MISSING LISTWISE  
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP  
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)  
/NOORIGIN  
/DEPENDENT v2013Oordeelfunctionerenpolitie  
/METHOD=ENTER V2013Oordeeloptredenpolitie  
v2013Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel  
v2013FrequentieonveiligVaak v2013Socialecohesie v2013Fysiekeverloedering bev2013  
/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)  
/SAVE MAHAL COOK.
```

* Checken voor multicollineariteit en normaal verdeling/lineairiteit voor residuals in 2019.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT v2019Oordeelfunctionerenpolitie

/METHOD=ENTER v2019Oordeeloptredenpolitie

v2019Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel

v2019FrequentieonveiligVaak v2019Socialecohesie v2019Fysiekeverloedering bev2019

/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)

/SAVE MAHAL COOK.

* Checken of missende data random missen. Is niet zo, MCAR geeft significantie aan, wat betekent dat de data niet rondom mist.

DATASET ACTIVATE DataSet1.

DATASET DECLARE Bestand_Julia_missings.

MVA VARIABLES=V2013Oordeeloptredenpolitie v2013Oordeelfunctionerenpolitie

v2013Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel v2013FrequentieonveiligVaak

v2013Socialecohesie

v2013Fysiekeverloedering bev2013

/MPATTERN

/EM(TOLERANCE=0.001 CONVERGENCE=0.0001 ITERATIONS=25

OUTFILE=Bestand_Julia_missings).

* Aangezien er behoorlijk wat missende data is als de variabele 'oordeelpolitieoptreden' wordt toegevoegd, wordt hieronder gecontroleerd hoe het wel of niet toevoegen van deze variabelen de correlaties en de verklaarde variantie beïnvloed.

* Verklaarde variantie neemt zichtbaar toe met toevoeging van 'oordeeloptreden' politie'.

* Correlaties van andere variabelen met de afhankelijke variabelen lijken niet te lijden onder de toevoeging van 'oordeeloptredenpolitie'.


```
REGRESSION
/DESCRIPTIVES MEAN STDDEV CORR SIG N
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT v2019Oordeelfunctionerenpolitie
/METHOD=ENTER v2019Oordeeloptredenpolitie
v2019Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel
v2019FrequentieonveiligVaak v2019Socialecohesie v2019Fysiekeverloedering bev2019.
```

```
REGRESSION
/DESCRIPTIVES MEAN STDDEV CORR SIG N
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT v2019Oordeelfunctionerenpolitie
/METHOD=ENTER v2019Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel
v2019FrequentieonveiligVaak
v2019Socialecohesie v2019Fysiekeverloedering bev2019.
```

* Verschilscores maken tussen 2013-2019 van alle variabelen.

```
COMPUTE VerschilOordeeloptreden=v2019Oordeeloptredenpolitie -
V2013Oordeeloptredenpolitie.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE VerschilOordeelfunctioneren=v2019Oordeelfunctionerenpolitie -
v2013Oordeelfunctionerenpolitie.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE VerschilOordeelfunctioneren=v2019Oordeelfunctionerenpolitie -
v2013Oordeelfunctionerenpolitie.
```

```
EXECUTE.
```

COMPUTE VerschilPersoonlijkslachtofferschap=v2019Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel -
v2013Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel.

EXECUTE.

COMPUTE VerschilFrequentieonveiligheid=v2019FrequentieonveiligVaak -
v2013FrequentieonveiligVaak.

EXECUTE.

COMPUTE VerschilSocialecohesie=v2019Socialecohesie - v2013Socialecohesie.

EXECUTE.

COMPUTE VerschilFysiekeVerloedering=v2019Fysiekeverloedering -
v2013Fysiekeverloedering.

EXECUTE.

COMPUTE VerschilBev=bev2019 - bev2013.

EXECUTE.

* Descriptives voor de descriptives tabel.

DESCRIPTIVES VARIABLES= v2019Oordeelfunctionerenpolitie v2019Oordeeloptredenpolitie
v2019Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel v2019FrequentieonveiligVaak

v2019Socialecohesie

v2019Fysiekeverloedering bev2019

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

DESCRIPTIVES VARIABLES=VerschilOordeelfunctioneren VerschilOordeeloptreden

VerschilPersoonlijkslachtofferschap VerschilFrequentieonveiligheid VerschilSocialecohesie

VerschilFysiekeVerloedering VerschilBev

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

DESCRIPTIVES v2019weetcriminelenvangen v2019snelleraangehouden

v2019wilcontact v2019rekeningwensen v2019samenwerkenbewoners

v2019makkelijkbenaderen

v2019politieinformeert v2019bestrijdtsuccesvol v2019echtomgaat v2019handeltrechtvaardig.

*Correlaties voor tabellen.

CORRELATIONS

```
/VARIABLES=v2019Oordeelfunctionerenpolitie v2019Oordeeloptredenpolitie  
v2019Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel v2019FrequentieonveiligVaak  
v2019Socialecohesie  
v2019Fysiekeverloedering bev2019
```

```
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
```

```
/MISSING=PAIRWISE.
```

```
CORRELATIONS
```

```
/VARIABLES=Verschiloordeelfunctioneren VerschilOordeeloptreden  
VerschilPersoonlijkslachtofferschap  
VerschilFrequentieonveiligheid VerschilSocialecohesie VerschilFysiekeVerloedering  
VerschilBev
```

```
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
```

```
/MISSING=PAIRWISE.
```

*Bereken verschilscore voor variabelen handelen politie.

```
COMPUTE Verschilweetcriminelenvangen=v2019weetcriminelenvangen -  
v2013weetcriminelenvangen.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Verschilwilcontact=v2019wilcontact - V2013wilcontact.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Verschilrekeningwensen=v2019rekeningwensen - v2013rekeningwensen.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Verschilsamenwerkenbewoners=v2019samenwerkenbewoners -  
v2013samenwerkenbewoners.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Verschilmakkelijkbenaderen=v2019makkelijkbenaderen -  
v2013makkelijkbenaderen.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Verschilpoliteinformeert=v2019politieinformeert - v2013politieinformeert.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Verschilbestrijdtsuccesvol=v2019bestrijdtsuccesvol - v2013bestrijdtsuccesvol.
```

EXECUTE.

COMPUTE Verschilechtomgaat=v2019echtomgaat - v2013echtomgaat.

EXECUTE.

COMPUTE Verschiloordeelfunctioneren=v2019Oordeelfunctionerenpolitie -
v2013Oordeelfunctionerenpolitie.

EXECUTE.

*Correlaties voor tabellen.

CORRELATIONS

/VARIABLES=v2019Oordeelfunctionerenpolitie v2019weetcriminelenvangen

v2019snelleraangehouden

v2019wilcontact v2019rekeningwensen v2019samenwerkenbewoners

v2019makkelijkbenaderen

v2019politieinformeert v2019bestrijdtsuccesvol v2019echtomgaat v2019handeltrechtvaardig

/PRINT=TWOTAIL NOSIG

/MISSING=PAIRWISE.

CORRELATIONS

/VARIABLES= Verschiloordeelfunctioneren Verschilweetcriminelenvangen

Verschilwilcontact Verschilrekeningwensen

Verschilsamenwerkenbewoners Verschilmakkelijkbenaderen Verschilpoliteinformeert

Verschilbestrijdtsuccesvol Verschilechtomgaat

/PRINT=TWOTAIL NOSIG

/MISSING=PAIRWISE.

* Regressie 2019.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT v2019Oordeelfunctionerenpolitie

```
/METHOD=ENTER v2019Oordeeloptredenpolitie  
v2019Persoonlijkslachtofferschaptraditioneel  
v2019FrequentieonveiligVaak v2019Socialecohesie v2019Fysiekeverloedering bev2019.
```

* Regressie verschillscores 2013-2019 onafhankelijke variabelen.

```
DATASET ACTIVATE DataSet2.
```

```
REGRESSION
```

```
/MISSING LISTWISE
```

```
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA CHANGE
```

```
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
```

```
/NOORIGIN
```

```
/DEPENDENT VerschilOordeelfunctioneren
```

```
/METHOD=ENTER VerschilOordeeloptreden VerschilPersoonlijkslachtofferschap
```

```
VerschilFrequentieonveiligheid VerschilSocialecohesie VerschilFysiekeVerloedering
```

```
VerschilBev.
```

*Regressie 'vertrouwen in de politie' op afhankelijke.

```
REGRESSION
```

```
/MISSING LISTWISE
```

```
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA CHANGE
```

```
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
```

```
/NOORIGIN
```

```
/DEPENDENT v2019Oordeelfunctionerenpolitie
```

```
/METHOD=ENTER v2019vertrouweninpolitie.
```

* Regressie stellingen 'vertrouwen in de politie' 2019 op afhankelijke.

* Alle die een geldige waarde in 2019 hebben worden meegenomen, alleen 'politieeiser' dus niet.

* Checken op multicollineariteit van alle onafhankelijke factoren bij elkaar.

* 'politie biedt bescherming is multicollineair, dus wordt niet meegenomen in de analyse.

'Samenwerking met bewoners' en " wil contact' zijn risicovol voor multicollineariteit, maar worden wel meegenomen.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT v2019Oordeelfunctionerenpolitie

/METHOD=ENTER v2019politiebiedtbescherming v2019weetcriminelenvangen
v2019snelleraangehouden

v2019wilcontact v2019rekeningwensen v2019samenwerkenbewoners

v2019makkelijkbenaderen

v2019politieinformeert v2019bestrijdtsuccesvol v2019echtomgaat v2019handeltrechtvaardig.

* Regressie zonder 'politiebiedtbescherming' omdat deze multicollineair is.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT v2019Oordeelfunctionerenpolitie

/METHOD=ENTER v2019weetcriminelenvangen v2019snelleraangehouden
v2019wilcontact v2019rekeningwensen v2019samenwerkenbewoners
v2019makkelijkbenaderen

v2019politieinformeert v2019bestrijdtsuccesvol v2019echtomgaat v2019handeltrechtvaardig.

* Regressie met verschilcores. Missen meer variabelen omdat in sommige jaren data mist van een variabele.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT Verschiloordeelfunctioneren

/METHOD=ENTER Verschilweetcriminelenvangen Verschilwilcontact

Verschilrekeningwensen

Verschilsamenwerkenbewoners Verschilmakkelijkbenaderen Verschilpoliteinformeert

Verschilbestrijdtsuccesvol Verschilechtomgaat.